

UITTREKSEL	
Uit	: <i>his stuk</i>
Ag.no.	: _____
Voor	: <i>411</i>

O V E R Z I C H T

VAN ANTI-COMMUNISTISCHE ORGANISATIES, ACTIES
& REACTIES, EN DE PARTICULIERE INLICHTINGEN-
DIENSTEN, (AL OF NIET ANTI-COMMUNISTISCH).

MEI 1950.

A. I N N E D E R L A N D.

OD 411. ANTI-COMMUNISTISCHE ORGANISATIES EN ACTIES.

Hierin de stukken betr. organisaties, waarvoor (nog) geen afzonderlijk OD is gevormd; voorts acties en reacties, die niet in één der hierna volgende OD's kunnen worden opgenomen, terwijl bundeling tot een nieuw OD niet mogelijk, of (nog) niet nodig is.

OD 151. ANTI-COMMUNISME OP ROOMS-KATHOLIEKE GRONDSLAG.

Hierin de stukken betr. acties en reacties van R.K. organisaties, kerkelijke, politieke, enz. (K.V.P., K.A.B., verenigingen, periodieken, dagbladen, enz.).

OD 151a. "DE KATHOLIEKE ACTIE".

Hierin de stukken betr. de politieke inlichtingendienst binnen "De Katholieke Actie". Omtrent de organisatie van deze inlichtingendienst weten wij nog zeer weinig. BSt. kan hierin waarschijnlijk enige verbetering brengen.

OD 1306. ANTI-COMMUNISME OP (ONPOLITIEK-) PROTESTANTS-CHRISTELIJKE GRONDSLAG.

Hierin acties en reacties van kerkelijke zijde, uit kerkelijk milieu, of van prot.chr. organisaties.

OD 1306a. ANTI-COMMUNISME OP "RECHTS" PROT.CHR. GRONDSLAG.

Hierin acties en reacties uit Anti-Revolutionnaire en Christelijk-Historisch milieu, uit C.N.V.-kring, enz..

OD 1306b. ANTI-COMMUNISME OP "LINKS" PROT. CHRIST. GRONDSLAG.

Hierin acties en reacties uit Prot.Chr. "Doorbreak"-kringen. Predikanten Banning, Buskes, Strijd, e.a.. Periodieken: "Wending", "In de Waagschaal", "Tijd & Taak".

Blz. 2 van het overzicht van Mei 1950 van anti-communistische organisaties, acties en reacties en de particuliere inlichtingendiensten.

OD 996. ANTI-COMMUNISME OP SOCIALISTISCHE GRONDSLAG.

Hierin anti-comm. acties en reacties van /uit de P.v.d.A., het N.V.V., de D.S.J.O. "de Nieuwe Koers", "de Vlam", enz., enz..

OD 967. MAATREGELEN VAN OVERHEIDSWEGE INZAKE HET COMMUNISME EN MENINGEN DAAROMTRENT.

Hierin bij voorkeur slechts mutaties en uittreksels, in direct verband tot hetgeen de naam van dit OD aangeeft; dus niet een uitvoerig vergaderingsverslag, in de loop waarvan iets gezegd wordt over een al of niet gewenste overheidsmaatregel t.a.v. de C.P.N. Een uittreksel kan in dit OD 967, het verslag in één van de hiervoren genoemde OD's 411, 151, 1306, 966 of in één van de hierna volgende.

Blz. 11-5-50

Blz. 3 van het OVERZICHT van Mei 1950
van anti-communistische organisaties,
acties en reacties en de particuliere
inlichtingendiensten.

OD 830. ANTI COMMUNISME IN DE BEWEGING VOOR MORELE HERBEWAPENING.

Voortgesproten uit de OXFORD-BEWEGING van vóór 1940.
Deze stond onder leiding van Frank Buchman, die nu ook de
leider is van "MORAL REARMEMENT", (M.R. of M.R.A.).

Centrum is het plaatsje CAUSE in Zwitserland, waar men
twee enorme luxe hotels heeft gekocht. Dienen als ontmoetingsplaats en trainingscentrum.

Financiën : Zéér ruim; steun van o.m. Amerikaanse en Zwitserse industriëlen. Orgaan: "The New World News".

Doelstelling: Men wil het verziekte leven fundamenteel vernieuwen tot een praktisch, levend Christen-zijn, gebaseerd op vier absolute standaarden:
1. Eerlijkheid; 2. Reinheid; 3. Onbaatzuchtigheid; 4. Liefde
Nevendoel: Tegenwicht te vormen tegenover het Communisme.

Critiek: Bijnaam "Leger des Heils voor de Beteren Standen".
"Ervaar God op E'n Buchmans en geef het communisme voor z'n
"broek, leg industriële conflicten bij, stimuleer de productie en wees een groot man voor je gezin", (De Groene Amsterdammer van 29-10-49).

Activiteit in Nederland: Nog weinig bekend. Er is, althans was een "Comité voor Morele Herbewapening" Convocaties werden ondertekend door Mevr. van Beuningen - Fontener van Vlissingen te Vught.

Lopende actie: Dd 10-5-50 zijn hierover enkele vragen aan een relatie uitgegaan.

*****11-5-1950, B' 3a*****

Blaz. 4 van het OVERZICHT van Mei 1950
van anti-communistische organisaties,
acties en reacties en de particuliere
inlichtingendiensten.

OD 9. ANTI-COMMUNISTISCH ORGAAN "DE BRANDING".

Onder verantwoordelijkheid van Hendrikus G.J. Rientjes, 31.7.1874
Denekamp, aannemer, wonende te Heerlen. Laatste bekende nummer
is van 15-11-1949.

OD 194. ANTI-COMMUNISTISCH LEGIOEN.

In Juni en Augustus 1946 werden in Den Haag enkele pamfletten
verspreid, die hetten afkomstig te zijn van deze organi-
satie. Verder niets meer bekend geworden.

OD 199. ANTI-COMMUNISTISCHE BOND.

Ging uit van Arnold Meijer en enkele anderen. Na October 1945
niets meer van gehoord.

OD 984. POLITIEKE INLICHTINGEN DIENSTEN. (P.I.D.).

Laat in de bezettingstijd gevormd, vermoedelijk slechts op
papier. Volgens een uitvoerige instructie "voor nieuwe ver-
bindingen" van de dienst, zullen de verzamelde gegevens om-
treunt revolutionaire groepen, personen en activiteiten be-
stend zijn, om "niet nu, maar na de bevrijding te worden ge-
bruikt".

Als medewerkers zijn bekend geworden:

- a. Willem A.J. LUCAS, 16.12.1913, Voorst, directie-secretaris,
wonende Den Haag, komt verder niet voor. Is N.H., liberaal,
nette vent.
- b. Johannes H.C. VISSER, 4.8.1914 Rotterdam, electro-technicus,
wonende Den Haag, komt verder niet voor.

Ook bij het Rijksbureau voor Oorlogsdocumentatie is de P.I.D.
onbekend.

=====11-5-1950, 83a=====

OD 1177. COMMISSIE VOOR BIJZONDERE OPDRACHTEN.

Een omstreeks April 1948 gesignaleerde, particuliere inlichtingendienst, ook wel genaamd: "Commissie voor Speciale Opdrachten".

Leiding:

- a. "Cor van 't Hooft", PD(aangevraagd), voorheen Officier-Fiscaal bij het Tribunaal, wonende te Breda. Stond in zeer nauw contact met de vroegere P.G. in Den Bosch, Mr. J.C. van der Minne, thans Directeur-Generaal van Politie. "NICO" PD 1441, heeft in 1947 zijn rapporten aan van 't Hooft afgestaan, (56603).
- b. "Sjef de Groot", BD 4022, Jozef Geurt de Groot, 13.9.1916 Heerlen, tot 1.1.1949 kapitein bij het Inspectoraat-Generaal der Kon. Landmacht te Hilversum, op die datum gedemobiliseerd (57856), daarna secretaris van Ir. Otten, directeur der N.V. Philips, Eindhoven.

Onder a en b stonden:

- c. "Tom Dankers", PD 6322, Thomas N.J. Dankers, 9.6.1904 te Zevenbergen, wonende Breda, ex-officier bij de Stoottroepen, daarna le luit. bij de Sociale Dienst v/h Ministerie van Oorlog, medio October 1948 gearresteerd i.v.m. malversaties bij die Sociale Dienst. Bij huiszoeking werd een grote hoeveelheid wapens inbeslaggenomen.
- d. (vermoedelijk:) W. van der Griend, PD 3378, wonende Gerarduslaan 32 Eindhoven. Verder niets bekend.

OD 1177. INLICHTINGSGROEP "DE NAAMLOZE".

In December 1948 en Juni 1949 bleken "Sjef de Groot", Cor van 't Hooft en "Tom Dankers" andermaal actief op inlichtingengebied, nu onder de naam "De Naamloze". Daar dit vermoedelijk een voortzetting is van de "Commissie voor Bijzondere Opdrachten" (OD 1177) zijn de stukken betreffende de Naamloze in dit OD 1177 geborgen.

OD 725

"RECHERCHE-BUREAU".

Behalve een bureau in Batavia komt in dit OD slechts voor:
"Het Internationaal Recherche-bureau", gevestigd Heenskerkstraat 3
34 den Haag, ook wel genaamd "Nederlands Recherche bureau". De
exploitant is: Cornelis J. Potappel, 3.II.1901 Rotterdam, wonende
op bovenstaand adres, een expolitiek delinquent, naar wie onzer-
zijds in Juli 1947 een onderzoek is ingesteld. Resultaat: Is han-
dig, geslepen, laaghartig, onbetrouwbaar. Nadien niets meer van
gehoord.

Er wordt verwezen naar het PD 18 (P&) van Willems E. Sanders, 9.8.
1908 Arnhem, wonende te Amsterdam; deze is thans directeur van het
"Eerste Nederlandse Instituut van Sociologisch en Criminologisch
onderzoek", (ENISCO) te Amsterdam, (zie verderop in dit overzicht).

"Informatie- en adviesbureau voor Handel en Industrie", gevestigd
Jozef Israelsplein 76 Den Haag. Zie het PD 3257, van Marten
A.J. FONS, 4.7.1923 Den Haag, tandtechniker, wonende Den Haag,
alias "Matty Smink" of "Kleine Jan".

"Internationaal Inlichtingen Centrum "The Economist"."
Zie PD 3257 van M.A.J. Fons

"Informatiebureau W. Duitmeyer", Denneweg 2 Den Haag. Contact
van M.A.J. Fons (PD 3257) tijdens bezetting.

H.P.G.J. van NABUYS, oud-insp.v.politie, houder van een particuliere
recherche-bureau te Rotterdam. Kreeg als zodanig opdrachten van
Elsinga, Tj. (PD 7737), maar weigerde politieke opdrachten uit
te voeren.

"Securitas", Informatie- en recherche bureau van Tj. Elsinga
(PD 7737) in Rotterdam. Heeft vrijwel niet gewerkt.

.....all.5.1950,

OD 2. GEHEIME DIENST NEDERLAND.

Werkte tijdens bezetting voor het "Bureau Inlichtingen" te Londen o.l.v. Dr. J. Somer.

Op 15.9.1945 is opgericht de "Gemeenschaps Dienst Nederland", ten doel hebbende, een inlichtingendienst te vormen over het gehele land. In April 1946 is de dienst i.v.m. geldgebrek opgeheven.

Initiatiefnemer van de na-oorlogse G.B.N., tevens penningmeester en districtsleider voor Overijssel was:

1. Josephus M.W.G. Jansen, PD 569, 31.8.1914 Almelo, wonende te Delden.

H.B.S.-opleiding, gereisd in rookartikelen, daarna in landbouw en textiel, voor 1940 ook in Duitsland. R.K.. Vader was directeur Robaver bijk. Almelo.

Reeds vroeg in bezetting door SD aangehouden, ontvlucht, aangeschoten, ziekenhuis, ontvlucht; ondergedoken in Brabant, aldaar contact met agent van B.I.. Daarna G.D.N. georganiseerd. Omstreeks 1942/43 leiding overgedragen aan Schoenmaker ("Miki") en via Spanje naar Londen (lange tijd vastgehouden in Spanje). Verbonden aan B.I..

Na de bevrijding in dienst van de UNRRA-politie in Duitsland. In Sept. 1946 te Zwijndrecht door Recherche-afd. van G.S. aangehouden met UNRRA-auto zonder voldoende papieren. In beslaggenomen later teruggegeven. Legitimeerde zich toen als: Jan Willem Bron, politie-employé, wonende N. Amstel-
laan 166-III Avdam (stuk 21682) Onder deze naam was hij bij de UNRRA in dienst.

Omstreeks September 1946 door UNRRA ontslagen. Oorzaak: een Nederlander gaf aan Jansen's Chef v.d. UNRRA door, dat hij (Jansen(Bron)) in Dld. ook voor Nederland inlichtingen verzamelde. Dit was juist; Bron had terzake een schr. overeenkomst met Mr. Foek v/d B.I.D.

Kort nadien in opdracht van Mr. Goossen te Delden gearresteerd. Bij voorafgaande huiszoeking o.m. alle papieren betr. de na-oorlogse G.D.N. gevonden. Uitgebreid onderzoek door rijksrech. Kusters van de P.G. Arnhem. Pogingen, er een strafzaak van te maken niet gelukt.

Midden 1947 werkte Jansen voor "Volksweerbaarheid" OD 849, (zie het betr. gedeelte van dit overzicht), en nadien nog voor de Kap. F. van Burken, PD 5372, Inlicht. officier bij het 2e Mil. Gewest te Arnhem.

November 1948: ruime financiën. Beschikt over auto & motor, (53545).

Blijkt in Juli 1948 voor f.3000.- te hebben gekocht: de "Nederlandse Stichting Psychotechnicum", Kromme Nieuwe Gracht 10 Utrecht.

Januari 1949: Zegt van regeringswege te zijn aangesteld voor spionage tegen het communisme, Geeft veel geld uit, vaak dronken, is sluw, wordt verdacht van deviezensmokkel, echter geen bep. aanwijzingen. Heeft daarin contact en samenwerking met Stanislaw

Blz. 8 van het OVERZICHT van Mei 1950
van anti-communistische organisaties,
acties en reacties en de particuliere
inlichtingendiensten.

S. Tross, PD 7896, 10.5.1913 Rostock (Dld), Duitser, wo-
nende te Delden, (54797). Deze Tross zou n.b. zelf commu-
nist zijn (63371)

Verder deelnemers aan de na-oorlogse G.D.N.:

2. Willem Schoemaker, PD 6090, alias "Miki", 18.2.1920 Deventer,
med. stud., wonende te Deventer, voorzitter; zie ook U.S.R.A.,
OD 817.
3. Emile M.J. Beukers, 9.1.1907 Gestel, wonende Eindhoven, see -
retaris en districtsleider voor Limburg; komt verder niet voor.
4. Mr. E.G.M. Roelvink, 7.6.1898 Oldenzaal, advocaat, wonende
Almelo, jur. adviseur; komt verder niet voor.

Districtsleiders:

5. Freek Lode, 2.11.1912 Groningen, instrumentenmaker, wonende
Groningen, voor prov. Groningen; komt verder niet voor.
6. Jan A. Poortman, 1.10.1897 De Wijk, onderwijzer, wonende te
Meppel, voor Friesland en Drente; komt verder niet voor.
7. Pieter J. Mortier, 3.12.1900 A'dam, uitgever-journalist, wo-
nende Den Haag; leider van de foto-centrale v.d. G.D.N. tij-
dens de oorlog; na bevrijding; distr.leider voor N.en Z. Hol-
land.
8. Filip Jalink, PD 6040, 10.1.1882 Zwartsluis, handelsreiziger,
wonende Den Haag, voor Gelderland en Utrecht, Was in 2e helft
1947 zeer actief voor "Volkswaarbaarheid" OD 849 (evenals Jan-
sen). Beschikte over een auto van fa. Jan Jongering, Jutphaas
9. Jan B. Vermeulen, 26.4.1904 Udenhout, wonende Breda, voor
N. Brabant. Op 15.1.1947 als ommr-instructeur naar Indonesië.

Van de talrijke medewerkers van de GDN tijdens de bezetting
zijn de volgende ook na de bezetting nog actief gebleken:

1. Egbert Nieuwenhuis, PD 2808, 14.1.1894 R'dam, wonende Den-
Haag, schuilnaam Vogel. Is in 1923 gedwongen ontslag te ne-
men als Insp. v. Pol. in Den Haag. Tijdens bezetting leider
v/d "groep-Vogel", die was aangesloten bij de GDN, maar ove-
rigens zelfstandig bleef. Was "majoor" bij het D.G.B.R., later
weggewerkt. Midden 1949; geheel aan lager wal, (drankmisbruik,
schulden, ged. verland).
2. Marinus A. Cageling, PD 2809, 15.11.1902 Harderwijk, journalist,
wonende Voorburg. Medewerker van groep-Vogel. In 1947 en 1948
veel gereisd, o.m. naar Spanje en Tanger. Werkt nog als jour-
nalist, verm. zelfstandig. Laatste gegeven: Rapport B IX van
Jan. 1949.
3. Mr. Pierre Corneille Klomp, PD 1128, 6.3.1910 Tjepoe, wonende
Den Haag. Op 17.8.1945 door P.O.D. Den Haag gearresteerd als
lid NSB, WA, enz. Op voorspraak van E. Nieuwenhuis en M.A.
Cageling in vrijheid gesteld. CPN-lid geworden. Getracht zich
in te dringen in hogere CPN-kringen, verm. op verzoek van
Nieuwenhuis. Op initiatief van D.E. Goedhart (PD 514), Inspee-
teur PRA Den Haag en lid CPN, opnieuw gearresteerd op 22.8.1946.

Blz. 9 van het OVERZICHT van Mei 1950 van anti-communistische Organisaties, acties en reacties en de particuliere inlichtingendiensten.

Daarbij zijn stukken inbeslaggenomen waaruit bleek, dat Klomp in de CPN spioneerde. Nadien geen gegevens meer.

Van belang zijn voorts de volgende personen:

4. Ir F.A. Damen, PD 8897. Zat in de leiding van de GDN. Laatste gegevens van Maart 1947: Is bedrijfsingenieur bij brouwerij "De drie Hoefijzers" in Breda. Teruggetrokken uit de oude klik. Hield echter nog wel contact met Gerben Wagenaar. Was in illegaliteit met hem bevriend geraakt, maar wilde hierdoor niet graag voor communist gehouden worden.
5. Ir. Johan W. Wuite, PD 268, 9.10.1902 Arnhem, wonende Den Haag. Medewerker van GDN in laatste deel bezettingstijd. Werkte in Duitsland; maakte hoge verteringen. Laatste gegevens van Maart 1949: Hij bemoeit zich niet meer met de oude GDN-kern.
6. Antine F.H. Hilmans, PD 183, 21.3.1916 Den Haag, arts, wonende Amsterdam, Medewerker GDN. Is morfinist. In Jan. 1949 p.v. wegens valse recepten. Vertoefde in 1945 en 1946 in Noord-Afrika. Laatste gegevens van April 1949 van BIX: Is verm. niet meer actief.

Lopende Actie: a. In CO 84581 is een lijst gemaakt van alle GDN-medewerkers. Daar le. verschillende van hen na de bevrijding het inlichtingenwerk hebben voortgezet in andere organisaties en 2e de berichten over hen onvolledig zijn, lijkt het mij gewenst, dat omtrent allen aan de ID'en inlichtingen worden gevraagd over hun tegenwoordige maatschappelijke werkzaamheden en eventuele politieke activiteit.

b. Onder no. 72384 zijn inlichtingen verzoekt omtrent huidige activiteit van Jansen (PD 569) en Tross (PD 7896). Hierop zal waarschijnlijk verdere actie gewenst zijn.

=====13-5-1950, B5=====

Els. 10 van het OVERZICHT van Mei 1950 van anti-communistische organisaties, acties en reacties en de particuliere inlichtingendiensten.

OD 517. UNIE DER INLICHTINGEN- EN ACTIE-DIENSTEN? AFDELING NEDERLAND.

Was een afdeling van "l'Union des Services de Renseignement et d'Action, USRA", een in België gestichte "groepering van leden der Belgische Inlichtingen- en Actie-diensten, die tijdens de vijandelijkheden van 1940-1945 in België of in het buitenland hebben gehandeld".
Voornaamste leider : "Riems", d.i. Kapitein Gaston Vandermeerssche, wonende te Gent.

In no. 6/7 van Juni/Juli 1947 van het periodiek "Le Courrier de l'U.S.R.A." is afgedrukt het "Reglement v/d Unie der Inlichtings- en Actie-diensten (Afdeling Nederland).
Doelstelling, o.m. (c) een morele macht te vormen, die zich van immensie in de partij- of klassenstrijd of in de wijsgerige of talen kwesties onthoudt en wier stem zich zou kunnen doen gelden wanneer de hogere belangen der Natie in gevaar zouden verkeren.

Aan de besprekingen betr. de stichting van de Afdeling Nederland is deelgenomen door medewerkers van de "WIM-dienst welke tijdens de bezetting gegevens van militaire aard aan de geallieerden doorgaf, o.a. via de groep van "Rinus". Ook namen figuren uit de GDN (OD 2) aan de voorbereidingen deel.

Volgens mededeling in het bovengenoemde no. van "Le Courrier de l'U.S.R.A." is de voorlopige samenstelling van het Nederlandse comité als volgt:

1. Voorzitter: Dr. A. Oosterhuis, Delfzijl, bekend illegaal werker "Zwaantje", gaf berichten door via Zweden, verraden en door SD gearresteerd (Zaak Aben-v/d Waals).
2. Secretaris: A.S. Deschepper, Breda, d.i.: Adrianus S. Deschepper, 21.8.1886, Borgerhout (B), Belg. hoeden fabrikant, wonende te Breda. PD 5101.
3. Penningsmeester: R.C. Vermeulen, Drachten, PD 5105
4. Hoofd-Sociale Dienst: kap. Dl. Schartinghuis, Den Haag, Hoofd Psych. Dienst Ned. Leger: k.n.v.

Op 2.8.1947 is in Tilburg een algemene vergadering gehouden. Aanwezig pin. 40-60 personen. Achter de bestuurstaafel zat, behalve bovengenoemd viertal nog:

Josephus M.W.C. Jansen, 31.8.1914 Almelo, wonende te Delden PD 469, hoofdfiguur van de GDN (OD2). Was in kapiteinsuniform v/h Ned.-leger. In het bestuur van de USRA, afd. Nederland werden op deze vergadering behalve bovengenoemd viertal nog gekozen:

5. Gaston Vandermeerssche, voornoemd,
6. Jan G. Slof, k.n.v., leraar Rijks- H.B.S. in Bergen op Zoom. Deze zal het ballotage-werk ter hand nemen. Kort na deze vergadering heeft hij het secretariaat overgenomen van Deschepper.

Blg. 1B van het OVERZICHT van Mei 1950
van anti-communistische organisaties,
acties en reacties en de particuliere
inlichtingendiensten.

- Op deze vergadering van 2.8.1947 waren verder nog aanwezig
- a. Ritmeester van Borsten Buisman, k.n.v., als vertegenwoordiger van Kol.Somer, (volgens ID Enschede in stuk 20293);
 - b. Kapitein Bruin Slot, k.n.v., als vertegenwoordiger van Kol. Somer (volgens Wjlh., in stuk 21298);
 - c. Kapitein Stoervogel, in uniform van de Koninklijke Marechaussee.
 - d. W. Schoenmaker, PB 6090, alias "Miki", 18.2.1920 Deventer, med. stud., wonende Deventer, hoofdfiguur uit de GDN (ODZ).
 - e. Mr. Bierens de Haan, vermoedelijk: Berthold W.F. Bierens de Haan, 10.12.1909 A'dam, wonende Bloemendaal, komt voor in 1012 en 1013, (verhoorrapport Engelandvaarders).
 - f. Bart Lam, Bussum, vriend van de in Juli 1947 overleden Derk Stienstra (PD3888), die als communist bekend stond.
 - g. Zekere Bak of Bakx, vermoedelijk uit Hilversum of omgeving. Is communistisch geïnteresseerd. Vermoedelijk identiek aan Antonie J. Bak, 23.2.1901 A'dam, musicus, wonende Hilversum, seer. B.O.I.W. (1946), OD 427, communistisch geïnteresseerd.
 - h. Zekere Cohen, een communistisch geïnteresseerde verzetsman, vermoedelijk uit Breda.

Op 28.9.1947 werd in Zwolle een bestuursvergadering gehouden.

Alle bestuursleden zijn anti-communistisch. C.P.N.-leden of -sympathiserenden, die niet als lid zijn opgegeven zullen worden geweerd.

Op deze vergadering werd uitdrukkelijk vastgesteld, dat de organisatie uitsluitend een sociaal doel nastreeft en niet een spionage-groep wil vormen.

Indien de omstandigheden in ons land het echter noodzakelijk maken, bijv. in geval van een comm. revolutie e.d., dan zullen de leden kunnen worden ingeschakeld en met hun ervaring van '40-'45 een vaste kern kunnen vormen ter ondersteuning v/h. wettig gezag.

Nadien is v/d organisatie niets meer vernomen.

OD 282. DUTCH STUDENT INTELLIGENCE SERVICE.

Oudste stuk is een brief dd. 10.11.1946, onder het hoofd "W.M. NIJS Jr", ondertekend "Guillaume, Dutch Commander", ge-
adresseerd: "To all Wingcommanders".
Als doel van de D.S.I.S. wordt hierin aangegeven: "een
tegenhanger te worden van de communistische organisaties
in Nederland".

Bij order no. 1 dd. 6.1.1947 van Guillaume, uitgegaan van
"Headquarter D.S.I.S." aan "Wingcommander U 201" wordt deze
opgedragen "een informatie-afdeling te vormen".

Stuk 12199, rapport ID Utrecht dd. 12.3.1947:

1. Hoofd voor Nederland is "Charles", verder onbekend.
2. Wingcommander voor prov. Utrecht is o.m. (?): Franciscus W. van Rooyen, 26.3.1909 te Utrecht, oberkellner, wonende te Tilburg.
Werkt in restaurants en hotels, was na bevrijding van Z. Nede-
land tot 10.12.1945 in Canadese dienst (komt verder niet voor)
3. Commander van prov. Utrecht is Wilhelmus M. Nijis, 17.2.1926
Zuilen, student i/d rechten, wonende Utrecht (komt verder
niet voor). Werkte in bezettingstijd voor de GDN (OD 2),
onder W. Schoenmaker (Micky).
Nam contact op met ID Utrecht en gaf enkele berichten over.
Na Maart 1947 niets meer van gemerkt.
4. Correspondentie-adres v/d D.S.I.S. was althans voor Utrecht
, de wed. P.A.F. Steenberghe-Engeringh, 10.4.1875 Utrecht,
moeder van ex-min. Steenberghe

OD 1861

LANDSKNECHTEN, "RIJKSVERBAND der VRIJWILLIGEN"

Omtrent November 1945 begon Mr. Dr. Arian de GOEDE, 15.2.1915
Purmerend, wonende te Utrecht (k.v., geen PD), in enge kring
het plan te ontvouwen, om een dam op te werpen tegen het in
Nederland dreigende communistische gevaar. Hij werd hierin
bijgestaan door Peter WINTERINK, 8.6.1893 Utrecht, wonende
Zeist, PD 536, en Mr. Hendrik J. Ewoud VERMEULEN, 28.8.1893
Amsterdam, advocaat, wonende Utrecht, komt verder voor als
oprichter B.O.I.W. te Utrecht eind 1947, geen PD. Zij trokken
het land door om oud-illegalen voor de organisatie te winnen.
De plannen zouden door de Goede en de luitenant kol. Leonardus
A.M. KOPPERT, 30.1.1885 Den Haag, wonende Bilthoven, PD 6, zijn
besproken met Z.K.H. Prins Bernhard.

In Januari 1948 volgde een breuk tussen de Goede en Koppert.
Deze zette de werkzaamheden voort. In Maart 1948 werd besloten
een para-militaire organisatie op te richten, die bij eventuele
moeilijkheden zou voortbestaan als "Sportvereniging". De functies
werden als volgt verdeeld:

Bevelhebber: L.A.M. KOPPERT, voornoemd;

Adjutant bevelhebber: 2e luit. J.J.A. SUYKER, Delft, komt verder
niet voor;

Chef Staf : Majoor ARMPZ, A'dam, komt verder niet voor;

Adjutant Chef Staf : 1e luit. J.P. ALBERTS, A'dam, komt verder
niet voor;

Hoofd Inlichtingendienst: Arnoldus A.W. WOLF, alias "Tom WOLF",
7.8.1903 Den Haag, coupeur, wonende Den
Haag PD 5463;

Inlichtingendienst R'dam: Dirk LANGERVELD, 7.6.1908 R'dam, firmant
transportbedrijf, wonende R'dam, komt ver-
der niet voor;

Idea : Jan G. van OORD, 12.2.1892 Gouda, rijtuig-
schilder, wonende R'dam, komt verder niet
voor;

Hoofd Pers en Propa- De. Marinus H.A. vander VALK, 4.10.1866,
ganda : wonende Hillegersberg, PD 344;

Hoofd Juridische Afd. : 1e luit. J.J. MAAS, Den Haag, verder weinig
bekend, geen PD;

Hoofd Financiën : 1e luit. Jan A.G. BECK, 22.9.1914 A'dam,
wonende Schiebeek, komt niet voor;

Hoofd Techn. Afd. : Kap. KAMP, verder niet bekend;

Wvd. Hoofd Techn. afd. P. Winterink, voornoemd;

Toegevoegd Techn. afd. Kap. Willem GRANDIA, 14.10.1902 Hillegers-
berg, off. vlieger, wonende Hillegersberg
komt verder niet voor;

Idea : Dirk HOFMAN, 29.5.1898 Rotterdam, firmant
handelsonderneming, wonende R'dam, komt
verder niet voor;

Idea : Gregorius L.J. GROENEVELD, 5.3.1904 R'dam,
schrijver R.V.I., wonende R'dam, komt ver-
der niet voor;

Voorts werkten aanvankelijk mede:

a. Rudolf TH ELSHOF, 13.7.1887 Amsterdam, techn. ambt, R'dam,
wonende aldaar, voorts bekend als functionaris in de ver-
zets organisatie, na de bevrijding

b. Johannes FUCHS, 20.9.1913 Utrecht, handelscorresp., wonende

Blz. 14 van het OVERZICHT van Mei 1950
van anti-communistische organisaties,
acties en reacties en de particuliere
inlichtingendiensten.

Utrecht, PD 2021.

Op 1.5.1946 werd i.v.m. de oprichting van De Landsknechten een bespreking gehouden ten huize van de gepens. kolonel Harko J. SCHMIDT, 22.2.1879, Vlieland, wonende Den Haag, PD 114; (trad later op als spreker voor het "Comité Rijkseenheid") in het op deze vergadering besproken organisatieschema is als leuze opgenomen: "Voor de Kroon, voor het Wettig Gezag en voor het één en ondeelbaar Koninkrijk der Nederlanden op basis van de verklaring van Hare Majesteit van 7 December 1942".

WINTERINK werd vanaf Mei 1946 niet meer vertrouwd en buiten de besprekingen gehouden. Tom WOLF, kreeg men geleidelijk door als fantast; ook hij verloor het vertrouwen.

In Mei 1946 kwamen op de voorgrond:

- a. de gepens. luit. kol. Christiaan L. SCHEUER, 13.2.1884 Batavia, wonende Den Haag, PD 7947, later in 1947 vice-voorzitter en hoofd Inlichtingendienst van "Nationaal Reveil";
- b. de gepens. luit.kol. Maurits R. LOZE, 26.8.1881 Magelang, wonende Den Haag PD 4385, later in 1947, verbonden aan de Inlichtingendienst van "Nationaal Reveil";

Beiden deelden op 15.5.1946 mede, dat zij zich uit de organisatie van Koppert zouden terugtrekken, indien er geen verbetering in de samenwerking zou komen.

Door gebrek aan financiën kon de organisatie zich niet ontplooiën. De plannen zijn niet gerealiseerd. Verschillende organisatoren en medewerkers hebben zich teruggetrokken of zijn in de 2e helft van 1946 overgegaan naar andere organisaties, waaronder "Nationaal Reveil" (OD 320). Zie ook het overzicht betr. de "Stichting Opleiding Arbeidskrachten Nederland" (OD 1272), sub B

*****8.5.1950, ES*****

OD 795

CARITAS MISSIE

In 1946 geheten: "Nederlandse Vaticaan Missie", St. Annastraat
424 Nijmegen, onderdeel van het "Comité Internationale de Secours,
25 Rue St Dominique Paris".

Eind 1946 verhuisd naar Kasteel "Hillenraed" te Swalmen, en enige
tijd later naar het Klooster der Priesters van het H. Hart te
Leyenbroek, gem. Sittard. Naam gewijzigd in "CARITAS MISSIE".
Leiding: aanvankelijk Kapelaan Odulphus A.M.A.W. SCHELLEKENS,
30.4.1909 Tilburg, tot Mei 1945 dir, v.h. "Ned. Informatiebu-
reau Arbeiders in Duitsland", (N.I.A.D.). Vanaf Juni 1947:
Pater Dr. B. KÖRVER O.F.M.

Medewerkers: (eind 1946)

1. Johannes G.H. HIJEN, 11.2.1917, wonende Nijmegen, aanvankelijk
rechercheur v. politie te Nijmegen, daarna adj.dir. Ned. Vati-
caan Missie.
2. George NORDBECK, 15.2.1901 Nordhorn (Dld), Duitser, heeft van
'43 tot '45 in Duitse leger gediend.
3. Carola CUNOW, 28.10.1908 Dusseldorf, echtgenote van Nordbeck,
Duitse, Beiden wonenden van '41 tot '47 in Nijmegen, vóórdien
Den Haag, nádien Swalmen. Waren "goed".
4. Anna H. van ANDEL, 22.5.1900, wonende te Nijmegen, Was lid N.S.B.
en N.S.V.O..
Echtgenote van George W.F. van HOEVEN, 5.1.1892, was refrendaris
Dept. Sociale Zaken, werkte voor S.D., had in 1940 een vonnis
van 2 jaar en 8 maanden.

Kapelaan Schellekens, Hijen en Mevr. Noordbeck hebben zich ver-
zet tegen de benoeming van Pater Dr. B. Körver. Terwijl zij daar-
toe naar Rome waren heeft de Rijkspolitie op last van O.v.J.
Roermond huiszoeking gedaan in kasteel Hillenraed te Swalmen.
Dr. Körver heeft Hijen onmiddellijk ontslagen.

Volgens een notitie van C. dd. 10.9.1948 zou NORDBECK werken
voor het "Genootschap voor Geestelijke Vernieuwing", ook wel:
"Europees Genootschap voor Geestelijke Ontwikkeling". Daaraan
zou ook medewerken: Egmund A.J.H. NICILAS, 2.12.1902 Roermond,
scheikundig ingenieur, wonende te De Bilt, R.K., ex-lid van
"Zwart Front", ook werkende als journalist, o.m. voor "De Tijd".
Ook de Kapelaan Schellekens zou nog actief zijn, maar ruzie heb-
ben met Nordbeck. De situatie is niet duidelijk. Over de huidi-
ge activiteit is niets bekend. Laatste bericht is deze notitie
van 10.9.1948.

Er is contact geweest tussen de Caritas Missie en de daarbij be-
trokkenen en de Lt.Kol.Koppert (PD 6), leider van de "Landsknech-
ten" (OD1661). Deze heeft samenwerking gezocht i.v.m. de hulpver-
lening aan Baltische vluchtelingen. Niet doorgestaan.

Blz. 16 van het OVERZICHT van Mei '50
van anti-communistische organisaties,
acties en reacties en de particuliere
inlichtingendiensten.

OD 195

"COMITÉ HANDHAVING RIJKSEENHEID"

Het voornaamste streven overeenkomstig de naam van het
Comité was vaak vermengd met anti-communistische activiteit.
Had een eigen inlichtingendienst.
Omstreeks 26.2.1950 is tot liquidatie besloten.

De leden, voor zover actief op inlichtingenterrein kunnen in an-
der verband opnieuw onze belangstelling verdienen. Hierbij te
denken aan:

- a. de Stichting Opleiding Arbeidskrachten Nederland (OD 1272);
- b. de "Katholiek Nationale Partij" (Welter);
- c. de "Nationale Partij" (Feuilletau de Bruin);
- d. het "Comité Handhaving Recht en Vrijheid", ("John Thiessen Jr").

=====18.5.1950, B3a=====

Blz. 17 van het OVERZICHT van Mei 1950 van anti-communistische organisaties, acties en reacties en de particuliere inlichtingendiensten.

OD 1555

"ANTI-COMMUNISTISCHE UITGAVE:
"Het WERELDCOMMUNISME".

Uitgegeven door het reclame-bureau "Arotto", Prinsenstraat 132 Den Haag.

Werd verzonden aan verenigingen op Chr. grondslag, met het doel abonnementen te werven. Verspreider was: A.C.M. VEERKAMP, 2.11.1924, taxichauffeur, wonende Den Haag, (6 maal verbaliseerd wegens diefstal e.d.) Wordt sinds September 1949 niet meer uitgegeven

De gestencilde bulletins werden samengesteld door Hellmut PRÜBSTING, PD 5302, geb. 27.11.1912 te Urdingen (Dld), Duitser, als SS-Hauptsturmführer bij de S.D. in Nederland. Ontvluchtte op 6.11.1947 uit het kamp Rhijnauwen. Aanvankelijk door mevr. KRUIJFF, N.Graacht 40 te Utrecht, ondergebracht in haar huis te Amsterdam, daarna gehuisvest door Prof. COOPS. Deze liet hem o.m. de uitgave "Het Wereldcommunisme" verzorgen. Pröbsting is ook de samensteller van de drie circulaires v/h (niet bestaande) "Nederlands Communistisch Comité" (geborgen in OD 411). Pröbsting zal eind Mei/begin Juni naar Duitsland worden uitgeleid.

-----16.5.1950, B 3a-----

Blz. 18 van het OVERZICHT van Mei 1950
van anti-communistische organisaties,
acties en reacties en de particuliere
inlichtingendiensten.

OD 320

"NATIONAAL REVEIL"

Tot stand gekomen: begin Maart 1947.
Centraal Bureau: Houlstraat 3, Den Haag

Eén van de initiatiefnemers was: Johannes M. Dielissen, 27-12-1891
te Rotterdam, wonende Voorburg; in Februari 1948 was hij: voorzit-
ter van Nationaal Reveil, en lid van de Inlichtingendienst van N.F.
Secretaresse/penningmeesteresse is (Dec.1949): Mari A.G. Geertman,
15-8-1896 te Breda, echtgenote van Arthur E. De Vos, wonende Dager-
restr. 31, Den Haag. Zij voert tevens de administratie van het week-
blad "De Vrije Pers" (OD 1613), uitgave van "Nationaal Reveil".
(76471/30-12-1949)

Hoofd van deze Inlichtingendienst was: Christiaan L. Scheuer, 13-12-
1884 Batavia, gepensionneerd luit.-kolonel K.N.Y.L., wonende Eik-
straat 33, Den Haag (PD 7947), tevens vice-voorzitter van Nationaal
Reveil. Was ook mede-oprichter van "De Landsknechten"

Aan de Inlichtingendienst werkten verder mede:

1. Maurits R. Loze, 26-8-1881 Hagelang, gepens. luit.-kolonel, Laan
van Noorderveert 1358, Den Haag (PD 4385). Was evenals Scheuer
tevens mede oprichter van "De Landsknechten" van Koppert.
2. Harold Boelhouwer, 24-8-1908 te Giesseniam, hoofd afdeling Pre-
paganda van de afdeling Den Haag van Nationaal Reveil, wonende
Gillesstraat 79 te Den Haag (PD 4387). Heeft op 16-1-1948 de
"Nederlandse Volks Unie" opgericht.
3. Willy de Gante, 7-7-1907 te Amsterdam, wonende van Hoornbeekstr.
79 te Den Haag (P.D 4984), eerst lid van de Propaganda-Commissie
(1947), in October 1947 hoofd van de Pers- en Radiodienst, en
bij brief d.d. 29-6-1948 van G. L. Scheuer per ultime Juli 1948
ontslagen.
4. "Tom Wolf", A. A. W. Wolf, 7-8-1903, kleermaker (PD 5463).

Zie ook het Overzicht betreffende de "Stichting Opleiding Arbeids-
krachten Nederland" (OD 1272) event: B.

-----19.5.1950, B 3a-----

Blz. 19 van het OVERZICHT van Mei 1950
van anti-communistische organisaties,
acties en reacties en de particuliere
inlichtingendiensten.

OD 1613 "DE VRIJE PERS".

Dit weekblaadje is een uitgave van "Nationaal Reveil", OD 320.
De administratie wordt verzorgd door Mari A. G. Oosterman, geb.
15-8-1896 te Breda, echtgenote van Arthur E. De Ras. Zij is secre-
taresse/penningmeesteresse van "Nationaal Reveil".
Administratie-adres: Daguerrestraat 31, zijde het woonhuis van
mevrouw de Ras.

(53021/December 1948/OD 149: In Brussel
verschijnt een blad "De Vrije Pers",
dat wordt uitgegeven door uitgeweken
Hongaren).

----- 5-6-1950, B 3a -----

Blz. 20 van het OVERZICHT van Mei 1950 van anti-communistische organisaties, acties en reacties en de particuliere inlichtingendiensten.

OD 427

"NATIONAAL JONGEREN VERBOND"

Binnen het N.J.V. komen voor:

- a. de Anti-Communistische Actie van het N.J.V.;
- b. de inlichtingendienst van het N.J.V..

ad a: Deze A.C.A. houdt zich bezig met anti-communistische propaganda door het uitgeven van sluitzegels, brochures, pamfletten, met a.e.-leuzen, enz. Adverteerders in "De Waarheid" ontvangen gedrukte brieven, waarin hun verder adverteren ontreden wordt.

Het blaadje "Let op Uw Saeck" is blijkens de kop een "Uitgave van de Anti-Communistische Actie van het N.J.V.". Het verschijnt onregelmatig. No. 1 van de 3e Jaargang was een "extra-verkiezingsnummer", dat op 18-4-1950 te Amersfoort werd verspreid. Redactie en Administratie: Postbus 37, Den Haag en Postbus 5067, Amsterdam.

Het N.J.V. verzorgt ook de verzending van de bulletins van het "Comité ter bestrijding van Maatschappelijke en Politieke Vraagstukken", OD 1659; zie het betreffende deel in dit overzicht.

De verspreidingsorganisatie van het N.J.V. is georganiseerd door de "Stichting Opleiding Arbeidskrachten Nederland".

ad b: Leider van de N.J.V.-inlichtingendienst zou zijn: Anne Berend Hilbrink, PD 8318, geb. te Hengelo 23-8-1926, redacteur, wonende te Utrecht. Tijdens de bezetting illegaal werker. Daarna verslaggever van "Trouw". Medewerker van "Let op Uw Saeck". Blijkens de verklaring van Tj. Elsinga, PD 7757, in het verhoorrappert van Januari 1950 van de Kon. Marechaussee, is Hilbrink tevens medewerker van de Inlichtingendienst van de "Stichting Opleiding Arbeidskrachten Nederland", OD 1272. Deze heeft aldus in de persoon van H. ook de id. van het N.J.V. onder invloed gekregen.

Medewerkers:

1. Hendrik J. C. van Vulpen, PD 8504, 3-3-1915, te Hilversum, wonende te Baarn;
2. Sophilus G. van der Steen, PD 10238, geb. 4-10-1920 te Amsterdam, wonende te Amsterdam, tevens medewerker aan "Let op Uw Saeck"; was voorts gesalarieerd secretaris van "Volksveerbaarheid", afdeling Amsterdam, als zodanig werkende voor de "Stichting Opleiding Arbeidskrachten Nederland", OD 1272, later door deze in betaling genomen;

3. Johannes W. Engels, geb. 23-2-1922 te Amsterdam, journalist,
werkzaam voor "Let op Uw Saek", wonende te Amsterdam (k.v.);

4. Hartsuiker,
wonnende te Baarn (k.v.).

Zie verder het overzicht betreffende de "Stichting Opleiding
Arbeidskrachten Nederland", eventueel B en C.

===== 3-6-1950, B 3a =====

Blz. 22 van het OVERZICHT van Mei 1950
van anti-communistische organisaties,
acties en reacties en de particuliere
inlichtingendiensten.

OD 1680

"PERSBELANGEN", NIEUWSDIENST ..

Begin 1947 opgericht, waarvan in folders aan persorganen is kennis
gegeven. Levert tegen betaling (abonnement) hoofdzakelijk anti-
communistiche nieuwsberichten en artikelen aan dagbladen, hoofd-
zakelijk aan de kleinere.

Laatste gegevens zijn van 1-3-1949, stuk 56779.

Dit zegt: De directie wordt gevormd door:

- a. H. van NERNECKEN, wonende te Zeist, hoofdredacteur van de
Zeister Courant, komt verder niet voor; staat gunstig bekend;
- b. Paul J. van Gelder, geb. 16-9-1910, wonende te Hilversum, komt
verder niet voor; op zijn naam staat de postbus 35, vermeld op
de stukken van "Persbelangen"; was voorheen verbonden aan "Trouw"
Medewerkers zijn:
 - c. Anne Herend Hilbrink, geb. 23-8-1926 te Hengelo, redacteur, wonen
de te Utrecht, PD 8318. Tijdens de bezetting illegaal werker.
Daarna verslaggever van "Trouw". Zou leider zijn van de Inlich-
tingendienst van het N.J.V. (OD 427). Tevens medewerker van
"Let op Uw Saek", uitgave van de A.C.A. van het N.J.V..

Blijkens de verklaringen van Tj. Elsinga, PD 7757, in het verhoor-
rappert van Juni 1950 van de Kon. Marschasse, is Hilbrink tevens
medewerker in de Inlichtingendienst van de "Stichting Opleiding
Arbeidskrachten Nederland" (OD 1272).

- d. Wibbigje Hermanna Arends, 11-1-1923 te Smallingerland, wonende
te Utrecht.

Zie verder het overzicht betreffende de "Stichting Opleiding
Arbeidskrachten Nederland" (OD 1272), eventueel B en C.

----- 3-6-1950, B 3a -----

Blz. 23 van het OVERZICHT van Mei 1950 van anti-communistische organisaties, acties en reacties en de particuliere inlichtingendiensten.

OD 1659

COMITE TER BESTUDERING VAN MAATSCHAPPELIJKE EN POLITIEKE VRAAGSTUKKEN.

Is een voortzetting van het in 1935 opgerichte "Landelijk Werkcomité Dr. Oscar Schabert", waarvan de in 1945 overleden Ds. Krop de geestelijke vader was. Vanaf 1929, dus nog voor de totstandkoming van dit comité werden voorlichting gegeven inzake de geloofsvervolgingen/de Sovjet-Unie, terwijl materiele steun werd verleend aan de vervolgdien.

Tijdens de Duitse bezetting zijn het archief en de "anti-communistische tentoonstelling" van dit comité verloren gegaan.

Na de bevrijding heeft dit comité zijn werk hervat. Het geeft bij tussenpozen een anti-communistische bulletin uit, bestemd voor predikanten, partijleiders, leiders van jeugdorganisaties, vakbonden, enz.. De verzending geschiedt door het "Nationaal Jongeren Verbond", (OD 427)

Internationaal bestaat contact met

a. de "Gilase", (OD 637) en

b. de "Entente Internationale Anti communiste" te Genève (OD aangevraagd).

Van de uitgegeven bulletins zijn bij ons bekend: als eerste: no. 1 van 1947 en als tot dusver laatste no. 1 van Februari 1949.

Financien: Uit vrijwillige bijdragen.

Centraal adres: Azaleastraat 42 te Rotterdam, d.i. de woning van de penningmeester en hoofdfiguur: Frederik Goudzwaard, 6-11-1904 te Dreischor, koopman, komt verder niet voor. In Mei 1949 was hij lid van het moderamen van de Christelijk-Historische Unie, redacteur van de Centrale Pers- en Propaganda-(dienst?) van de C.H.U. en redacteur-commissaris van het blad "Koningin en Vaderland".

Samenstelling van het comité (Mei 1949):

Voorzitter : Ds. J.J. Dijk, Geref. predikant te Leiderdorp;
1e Secretaris : G.M.A. Laerhoe te Utrecht;
2e " : G.A. Hedde te Rotterdam;
1e penningmeester : F. Goudzwaard, voornoemd;
2e " : G. Kastlijn te Soesterberg;
Leden : Ds. N. Buffinga, Geref. predikant te Rotterdam.
 Ds. A. Dubois, Chr. Geref. predikant te Maars-
 sen;
 Ds. E.A. van Es, Geref. predikant te Hillegers-
 berg;

∟ in

H. J. Bulten, oud-burgemeester van
Bieckzijl te Doetinchem;
Ds. J. C. Hagen, Gerof. predikant te
Leeuwarden.

Lopende Actie:

Onder no. 85850 zijn aan I.D. Rotterdam inlichtingen gevraagd omtrent tegenwoordige activiteit, alsmede regelmatige toezending van de bulletins, (zoals reeds eerder verzocht).

Zie verder het overzicht betreffende de "Stichting Opleiding Arbeidskrachten Nederland" (OD 1272), eventueel B.

===== 11-5-1950, B 3a =====

Blz. 25 van het OVERZICHT van Mei 1950 van anti-communistische organisaties, acties en reacties en de particuliere inlichtingendiensten.

OD 849

"VOLKWEERBAARHEID".

1. De vereniging Volkswaarbaarheid is opgericht in 1900. De statuten zijn Koninklijk goedgekeurd. Zij werden opnieuw vastgesteld op 18-4-1947.
Doelstelling: de volkskracht van het Nederlandse volk in nationale- en vaderlandse zin te versterken. De vereniging is te 's-Gravenhage gevestigd.
2. Voorzitter (April 1947): Johannes W. Klein, 15-5-1877 te Mark (Dld.), reserve-kolonel, oud-burgemeester, wonende te Den Haag, PD 3852, inmiddels overleden.
Secretaris (April 1947): D. P. Gielen.
80151/23-2-1950: Gielen was bezoldigd, had twee auto's tot zijn beschikking; waaraan een eind is gemaakt, omdat zijn activiteit gering was.
3. In het Hoofdbestuur hadden o.m. zitting (1947):
Generaal b.d. J. M. Beijnders, oud-opperbevelhebber Land- en Zeemacht;
Prof. Mr. G. P. M. Ronne, oud-minister;
Mr. J. A. de Klippe, oud-minister;
H. W. Tilanus, lid 2e Kamer der S.G.;
A. Stapelkamp, hoofdbestuurder Chr. Nat. Vakverbond.
4. In het bestuur van de afdeling Den Haag hadden o.m. zitting
E. E. Meuleman, reserve-majoor der Infanterie, wonende Laan van Meerdervoort 23 te Den Haag (PD aangevraagd). Heeft in L.O. als "Gijs", "Rupert" en "Bidy" gewerkt. Vanaf eind 1948 praktisch werkzaam voor "Stichting Opleiding Arbeidskrachten Nederland" (OD 1272), zie aldaar. Had in 1949 een ondergeschikte betrekking bij het Rode Kruis.
Jhr. Willem P. de Keek, geb. 1-2-1874 te Klaten, bankier, wonende te Den Haag, PD 4385.
Mr. P. L. Peutz, notaris, wonende te Den Haag (geen PD).
Mr. G. H. Eskes, (geen PD).
Mr. A. Felders, reserve-kapitein Regiment Jagers (geen PD).
T. Hartsuiker (k.n.v.).
B. J. H. van Reesmalen, reserve-majoor (k.n.v.).
5. 68880/31-8-1949: In de vereniging "Volkswaarbaarheid" moet onderscheid worden gemaakt tussen:
een legaal gedeelte, het propagandistisch verenigingswerk, en een illegaal gedeelte, bestaande uit:
 - a. een inlichtingendienst,
 - b. een "Strijdend Gedeelte", waarvan het bestaan, ook tegen over niet-ingewijde leden van "Volkswaarbaarheid" wordt ontkend
De leiding van dit "S.G." berustte bij de reserve-majoor E. E. Meuleman, voornoemd.

Het "S.G." beoogt: volledige militaire training van voor dat doel uitgezochte jongelui (meestal ex-militairen en ex-B.S.-ers).

De organisatie van dit "S.G." is gebaseerd op een systeem van cellen, die "Europa-kernen", of kortweg "E.-kernen" worden genoemd. Deze organisatievorm zou zijn gekozen naar de praktijk van het in Oost-Europa gevoerde verzet tegen het communisme.

In een uitvoerig "programma", bestemd voor de (één-persoons-) kernen zijn o.m. opgenomen:

1. voorwaarden voor lidmaatschap: boven 21 jaar, Nederlander, blanco strafregister, hoger onderwijs, of officier bij Strijdkrachten of Politie, of oud-verzetsleider; Voorts moet de a.s. "E.kern" bewijzen, een principieel tegenstander van het communisme te zijn en daarnaast een eed/belofte afleggen van trouw, offervaardigheid en zwijgzaamheid;

2. Aard, taak en wijze van werken der E.-kernen.

Eén der "Instructies", n.l. "GS.HW/SVM" is blijkens de inhoud speciaal bestemd voor geestelijken.

Uit andere bron (B IX/23/12-7-1949) blijkt, dat men de E.-kernen voornamelijk wil vormen in kringen van de "positief-Christelijke jeugd", waartoe veelvuldig contact wordt gezocht met predikanten van de Gereformeerde en Nederlands Hervormde Kerk, en via deze met oud-leden van de L.G. en de L.K.P..

Een actief medewerker voor de E.-kernen is zekere "van der Berg", vermoedelijk identiek aan de hierna, sub. 6 te noemen Jan Modder.

In Apeldoorn staat hij in contact met de bekende F. Janlink, zie hierna, sub 8.

6. Illustratie uit de werkzaamheid van het "strijdend gedeelte":

68880/31-8-1949 : Op 21-7-1949 zijn in Den Haag twee stenguns in beslaggenomen, die als postpakket vanuit Tiel naar een adres in Den Haag waren verzonden.

Verzender bleek: Peter Zondag, geb. 17-6-1921 te Geldermalsen, fruitteler te Tiel.

Opdrachtgever was Arnoldus J. Siemons, geb. 27-5-1909 te Stedum, inspecteur bij het Lager Onderwijs te Doetinchem, wonende te Velp, gemeente Rheden, die in 1945 B.S.-commandant in Tiel was.

Deze Siemons was in Maart 1949 bevorderd en als medewerker van "Volksweerbaarheid" aangetrokken door "Van den Berg". Deze "Van den Berg" bleek te zijn: Jan Modder, geb. 23-3-1924 te Den Haag, ambtenaar bij de Centrale Controle Dienst, wonende te Den Haag. Van hem kwam het schriftelijk verzoek aan Siemons - na introductie bij deze door ds. Westra te Velp - de wapens naar Den Haag te doen verzenden.

Modder gebruikte voor correspondentie in deze affaire een dienst-enveloppe van het Ministerie van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening. Hij heeft een functie in de organisatie der E.-kernen. De stenguns waren voor hem bestemd en zouden dienen voor militair onderwijs in de organisatie. Voor de verzending der stenguns had hij reeds zelf een stengun uit Tiel meegenomen.

De chef van Modder was de reeds eerder genoemde reserve-majoor E.E. Meulman, die Modder prees als een man, die vrijwel al zijn vrije tijd voor de organisatie opofferde.

7. Onder de inmiddels overleden algemeen voorzitter van "Volksweerbaarheid", de reserve kolonel J. W. Klein, voornoemd, was met de leiding van de Inlichtingendienst belast de reserve-majoor E. E. Meulman, voornoemd, die begin 1949 in een onbetekenende functie werkzaam was bij het Rode Kruis. Hij heeft in de L.O. (Landelijke Organisatie voor Onderduikers) gewerkt als "Gijs", "Rupert" en "Edy". Eind 1948 reeds is hij gaan werken voor de "Stichting Opleiding Arbeidskrachten Nederland" (OD 1272, zie aldaar).

8. In Twente was midden 1947 werkzaam: Dirk van der Meer, 16-1-1906 te Emmen, wonende te Enschede, PD 745. Hij bezat een verklaring d.d. 26-8-1947, ondertekend door F. Jalink, 10-1-1882 te Zwartsluis, wonende te Apeldoorn, PD 6040., (ook bekend als medewerker van de G.D.N., OD 2), houdende, dat van der Meer was belast met de vorming van een afdeling Enschede van "Volksweerbaarheid". In December 1947 trof van der Meer volgens eigen uitslatingen (stuk 26739) voorbereiding tot aankoop van wapens voor Volksweerbaarheid en tot oefeningen in de wapenhandel.

Josephus M.W.C. Jansen, 31-8-1914 te Almelo, wonende te Delden, bekend als medewerker van de G.D.N., PD 569 PA, werd midden 1947 door Van der Meer geïntroduceerd bij de voorzitter van Volksweerbaarheid, de kolonel J.W. Klein. Deze stelde Jansen aan als agent van Volksweerbaarheid, om in het oosten des landes inlichtingen in te winnen. Kreeg een legitimatie als zodanig, maar geen geld, zodat Jansen niet praktisch gewerkt heeft.

Daarnaast werkte Van der Meer vanaf eind 1945 als agent voor het district Twente, voor de kapitein Frans van Burken, 23-5-1899 te Henswoude, wonende te Nijmegen, PD 5372, destijds inlichtingen-officier in het 4e militaire gewest te Arnhem. In Juni 1947 legde Van der Meer contact tussen van Burken en J.M.W.C. Jansen, voornoemd. Jansen en Van der Meer werkten daarna samen voor van Burken. Jansen trok zich reeds in November 1947 terug, omdat hij inzag, dat van Burken hem wilde exploiteren, zonder zijn belofte na te komen. Van der Meer zakte daarna steeds meer af. De Kon. Marechaussee maakte in December 1948 proces verbaal tegen hem, wegens voorhanden hebben van talrijke wapens en munitie en wegens oplichting en diefstal.

9. Hoofd van de groep Leiden van deze inlichtingendienst zou zijn (eveneens volgens stuk 39804, d.d. 29-6-1948, in OD 849): A. van der Neut, hoofdonderwijzer, wonende te Leiden, Groenhovenstraat 24, (komt verder niet voor). Medewerkers zouden zijn:
- a. Kapitein M. de Jong, werkzaam aan het Kabinet van de Minister van Oorlog (komt verder niet voor), vermoedelijk identiek aan W.J. de Jong te Voorburg.
 - b. J. Baranzen, chef technische dienst der P.T.T. te Amsterdam, wonende J. van Houtkade 39 te Leiden. Deze was tijdens de bezetting contactman in Leiden voor Sanders en na de bevrijding werkzaam bij de Technische Dienst van het B.N.V.. Rustige figuur, goed bekend met aftappen van telefoons, enz. (komt verder niet voor).
 - c. Lubbers, Inspecteur der Belastingen, Oegstgeest.
 - d. een onbekende Inspecteur van Politie te Leiden. Naar deze gegevens van Juni 1948 is geen onderzoek ingesteld.
10. In Amsterdam is medio 1948 begonnen met de vorming van een plaatselijke afdeling van Volksweerbaarheid. Bezoldigd secretaris werd: Sepilius C. van der Steen, 4-10-1920 te Amsterdam, wonende te Amsterdam, PD 10238. Deze was ook bestuurder van het N.J.V. (OD 427) en medewerker van "Let op Uw Saek". Na voorafgaande besprekingen (B.St., 11-6-1948) in de laatste maanden van 1948, Januari, Februari en April 1949, is in Juni 1949 op een vergadering van "Volksweerbaarheid" getracht, de afdeling te verstevigen (stuk 83215). De majoor Meulman en van der Steen traden meer op als representanten van de dienst-Hacke (OD 1272), dan als mensen van "Volksweerbaarheid." Van der Steen is met zijn Volksweerbaarheid-contacts gaan werken voor de Inlichtingendienst van Hacke; toen na enige tijd de kas van "Volksweerbaarheid" was uitgeput, is hij in betaling overgenomen door Elsinga.
11. Ook in andere plaatsen (o.m. Leiden en Delft) zijn de afdelingen van Volksweerbaarheid, althans wat het inlichtingenwerk betreft, geleidelijk ingeschakeld in de organisatie van de "Stichting Opleiding Arbeidskrachten Nederland" (OD 1272). zie aldaar.
12. 80151/23-2-1950: Op een hoofdbestuursvergadering van "Volksweerbaarheid", omstreeks begin Februari 1950, is besloten Dr. Ir. A.H.W. Hacke te verzoeken, het voorzitterschap van de Vereniging op zich te nemen. Overigens wil men, mede met het oog op de nasleep van de zaak-Elsinga, afwachten, wat bij de behandeling van de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken ter tafel zal komen, aangaande de verhouding van het Nat. Instituut "steun Wettig Gezag" tot andere, soortgelijke verenigingen.
13. Binnen de organisatie van "Volksweerbaarheid" werkte men ook aan de verspreiding van "Let op Uw Saek" van het N.J.V. en van het blaadje "De Vrije Pers" (OD 1613).

Blz.29 van het overzicht van Mei '50
van anti-communistische organisaties,
acties en reacties en de particuliere
inlichtingendiensten.

OD 1076

NATIONAAL INSTITUUT "STEUN WETTIG GEZAG".

Doelstelling: "een samenkoppeling te zijn van alle
vrije maatschappelijke krachten, die zich ten aan-
zien van de handhaving van de invandige orde en de
uitwandige veiligheid van de Staat onvoorwaardelijk
achter de Regering scharen, de leiding van de Rege-
ring volkomen aanvaarden en de Regering naar beste
vermogen steunen". (De Minister van Binnenl.Zaken).

In "Steun Wettig Gezag" worden verschillende per-
sonen aangetroffen, die daarnáást of daarvóór acti-
viteit aan de dag legden in anti-communistische
organisaties.

Voorbeelden:

"Sief de GROOT" (PD 4022), voorheen actief in de
"Commissie voor Bijzondere Opdrachten" (OD 1177),
en in de inlichtingengroep "De Naamloze" (ook OD 1177).
Kolsnel (b.d.) J.W. KLEIN (PD 3952), tevoren voorzitter
van "Volksweerbaarheid", (OD 849).
Generaal (b.d.) J.H. REIJNDERS, hoofdbestuurder van
"Volksweerbaarheid" (OD 849), enz. enz.

In "Steun Wettig Gezag" zijn verschillende stro-
mingen. In Groningen proberen figuren uit "Rijks-
eenheid" geleidelijk "de macht" in handen te
krijgen.

OD 1272 : STICHTING OPLEIDING ARBEIDSKRACHTEN NEDERLAND.

- ▲ OD 1272 : De organisatie van deze "Stichting";
OD 1272^a: "berichten" " " " " .

- 1 DOELSTELLING: A Geestelijke herbewapening;
B Bescherming industrieën;
C Inlichtingenwerk.

Door psychologisch verantwoorde tegenpropaganda wil de Stichting de verbreiding van het communisme en zijn invloed tegengaan. De Stichting stelt zich voor, dit doel te bereiken door aanstelling van vertrouwens mannen in bedrijven, fabrieken en werkplaatsen en door oprichting van gymnastiekclubs voor de jeugd, waaruit ag. te schermingsploegen zullen kunnen worden gevormd.

De hierna volgende gegevens zijn hoofdzakelijk ontleend aan het door de Marechaussee opgemaakte rapport van verhoor van Tj. Elsinga dd. 17-1-50. Evt. andere bronnen worden afzonderlijk vermeld.

- 2 TOTSTANDKOMING: Begin 1947 na een vergadering van Haagse en Rotterdamse groepen, die naar een vorm van landelijke organisaties zochten. Op deze vergadering werden gekozen:
- Dr. Ir. Aart H. H. HACKE, geb. 10-5-1893 te Amsterdam, voormalig Directeur-Generaal van de Arbeid, ex-lid Tweede Kamer voor de VVD, wonende te Veerburg, tot voorzitter;
- Abraham DELEGG, (FD 7758), geb. 29-10-96 te Delft, eigenaar van drukkerij "De Nafstad", won. Den Haag tot vervanger van Dr. HACKE;
- Tjark ELISINGA, (FD 7757), geb. 20-7-03 te Sneek, won. Rotterdam, alias "Joos", tot hoofd van de Inlichtingendienst.

Op deze vergadering waren verder aanwezig de hieronder genoemde SWARTTOUW, van der KOOIJ, de BEUKELAAR en BAKKER en voorts nog een zekere Leo van der KOOIJ, (gehuwd met een dochter van Mr. SONNEVELD, dir. van Van NELLE) (vooraanstaand illegaal werker ("zeemanspet").

3 BESTUURSSAMENSTELLING van de Stichting:

In December 1949:

Dr. Ir. HACKE vnd: voorzitter, tevens beheerder der financiën;
A. DELFOE vnd: plaatsvervanger van HACKE inzake de financiën, verzorger v.d. uitgave der Stichting;
T. ELSINGA vnd.: Secretaris, tevens belast met de documentatie, registratie en archief.

4 "COMITE VAN DE STICHTING" In December 1949 behoorden hiertoe:

Gerrits SWARTTOUW Sr., won. te Rijswijk;
Mr. Jacob van der KOOIJ, 17-9-98 R'dam,
commissair in effecten, won. te Blaricom;
W. de BEUKELAAR,
F. BAKKER, won. te Schiedam;
..... BLAISSE, won. te Ridderkerk;
..... THEEMANS, won. te Amsterdam;
..... won. te Amsterdam;

51094/ 16-10-48: Correspondentie-adres van de Stichting is:
Groot Hertoginnelaan 26 Den Haag.
Aldaar woont: G. J. DUMONT, bankier v.d. Stichting R. Mees & Zonen te Den Haag.

Een leidende figuur zou voorts zijn:

Mr. Dr. L. N. DECKERS, oud-minister van Defensie en lid van de Raad van State (volgens 53760/ 19-1-49/ OD 1272).

Begin 1949 kwam in de leiding:

Res. maj. P. E. MEULMAN, PR.,
..... won. te Den Haag.

5 FINANCIEN:

Voor het winnen van geldmiddelen waren in het bijzonder werkzaam:

Dr. Ir. HACKE vnd.;

A. DELFOE vnd.;

..... DUMONT, voor Amsterdam en omgeving. Was zg. "vertegenwoordiger" van "De Hofstad";

..... Van SCHAIK, voor Rotterdam en omgeving. Was eveneens "vertegenwoordiger" van "De Hofstad".

Belangrijke financiële bijdragen:

G.SWARTTOUW Sr. vnd.stelde bij de oprichting
f.20.000.- ter beschikking;
.....THEEMANS vnd.fourneerde midden 1949 eveneens
f.20.000.-;
F.BAKKER vnd.leende f.5.000.-;
.....LOOYEN,
.....won.te Ermelo,gaf
f.1200.-.

Als geldbron, speciaal voor Tj.EISINGA, fungeerde ook:
D.G.van BEUNINGEN, flatgebouw Westzeedijk 126c R'dam,
(B IX /18/ 26-9-49-PD 7757).

**B ONTWIKKELING DER ORGANISATIE:
ANNEXATIE VAN ANDERE GROEPEN:**

1 Van de aanvang af bestonden in de Stichting:

1. een afd. Documentatie, tot taak hebbende:
"het nauwkeurig volgen van hetgeen in binnen-en
"buitenlandse bladen omtrent communistische ac-
"tiviteit wordt gepubliceerd"; daarnaast:
2. een afd. Inlichtingen, waarvan de taakomschrij-
ving luidt:
"de inlichtingendienst vindt in de documentatie
"aanleiding tot het verrichten van onderzoekin-
"gen t.a.v. personen en hun activiteit en verhou-
"dingen.

2 " VOLKSWEEERBAARHEID (OD 840)

In de laatste maanden van 1948 heeft de res. majoor P.E. MEULMAN vnd. in een vertrouwelijk gesprek ver-
klaard, dat hij slechts formeel in "Volksweerbaarheid"
werkte, maar in feite deel uitmaakte van de organisa-
tie HÄCKE, (B.St. 11-6-49). In de persoon van MEULMAN is
met name het illegale gedeelte van de Vereniging "Volksw-
weerbaarheid" praktisch een onderdeel geworden van de
"Stichting Opleiding Arbeidskrachten Nederland"; binnen
"Volksweerbaarheid" is dit alleen bij terzake ingewijden
bekend, (72049 / 20-10-49).

3 "EUROPA- KERNEN" (OD 849). Het feit, dat dit reeds eind 1948
het geval was duidt erop dat ook de in Juli 1949 werkende
organisatie van het "Strijdend Gedeelte", met de "Europa"-
of Europa-kernen" in feite een organisatie-onderdeel is van
de Stichting.

(Zie in dit overzicht: Volksweerbaarheid, sub. 5 en 6 en de
uitvoerige instructies voor de E.-kernen in OD 849).

Een nadere bevestiging hiervan kan worden gevonden in het
door de Kon. Marechaussee opgemaakte verhoorrapport (Jan. 50)
van Tj. EISINGA vnd, waarin deze op blz. 18 over de Stichting
Opl. Arb. kr. Ned. verklaart:

"Ook was er een kantoor van de afd. "Strijdend Gedeelte" van
de heer MEULMAN, dat was ondergebracht in de Juffr. Idastraat
Den Haag. Indien de heer MEULMAN inlichtingen wilde hebben
"over een persoon kon hij natuurlijk (!) beschikken over de
"documentatie van de I.D."

Verder, op blz.11 verklaarde ELSINGA:

"Een andere activiteit was die der "mental training",
"waarvan de bedoeling was, jongelui jiu-jitsu te leren
"en bovendien geestelijk en moreel te wapenen.
"Deze groepen van jongelui waren bedoeld als bescherm-
"ploegen voor fabrieken enz. Er is hiervoor een aparte
"stichting gemaakt, waarvan C. SWARTTOUW, Sr. vnd. voorzitter
"en E.E. MEULMAN vnd. secretaris werd. Er werd geoefend in
"Rotterdam, Delft, Den Haag, Leiden en in het Gooi".

De afdelingen Den Haag, Amsterdam, Leiden en Delft van
"Volksweerbaarheid" zijn - hoewel zij in naam als zodanig
baleven bestaan - praktisch door de Stichting overgenomen
(Zie sub.9,10 en 11 in het overzicht van Volksweerbaarheid).

Deze "overname" van "Volksweerbaarheid" moet in samenhang
worden gezien met het feit, dat E.E. MEULMAN in de loop van
1949, na overleg met, en met steun van de Generaal b.d. J.H.
REIJNDERS (vermoedelijk voorzitter van Volksweerbaarheid,
na overlijden van kol. J.W. KLEIN) nieuwe activiteit heeft
ontplooid om Volksweerbaarheid nieuw leven in te blazen,
waarbij het echter hoofdzakelijk te doen was om het "ille-
gale" gedeelte, dus de "Inlichtingendienst" en het zg. "Strij-
dend Gedeelte" (72049 / 20-10-49). Ook volgens dit stuk was
MEULMAN toen reeds verbonden aan de Stichting Opl.Arb.kr.Ned.,
en wel als secretaris (dus naast ELSINGA).

4 " N.J.V." OD 427.

In Gelderland en Utrecht bestond een vrij sterke N.J.V.-
groep, die geleidelijk in de Stichting is opgegaan, (zie
hierna sub.C.).

In Amsterdam is S.C. van der STEEN aangetrokken, die zowel
bestuurder van Volksweerbaarheid als van het N.J.V. was.
In Schiedam en Vlaardingen werkte de Stichting via N.J.V.-
contacten.

Op blz.11 van het verhoor-rapport der Kon.Marechaussee van
Jan.1950 verklaart Tj.ELSINGA vnd., dat de Stichting O.A.N.
de verspreidingsorganisatie van "Let op Uw Saek" op touw
heeft gezet, hetgeen vermoedelijk wil zeggen, dat de organi-
satie-HACKE mede is ingeschakeld voor de verspreiding van
dit N.J.V.-blad; voorts: dat de inhoud van "Let op Uw Saek"
voortaan door de Stichting werd verzorgd.

5 NIEUWSDIENST PERSBELANGEN OD 1660.

53760 / 31-12-48: achter het bureau Persbelangen gaat mogelijk een bijkantoor van de groep-NACKE schuil. De Stichting had in de persoon van zijn Utrechtse medewerker A.B. HILBRINK, PD 8518, zowel de Inlichtingendienst van het N.J.V., als deze Nieuwedienst Persbelangen onder haar invloed gekregen.

6 COMITE TER BESTUDERING V. MAATSCH. & POL. VRAAGSTUKKEN.

De verspreiding van de door dit Comité uitgegeven gestencilde bulletins geschiedt door het N.J.V. (Zie het overzicht betr. dit comité). Daar juist de verspreidingsorganisatie van het N.J.V. in handen is van de Stichting, blijkt hier een contact tussen beide organisaties, dat mogelijk verder reikt, dan alleen voor deze verspreiding nodig is.

7 "LANDSKNECHTEN" OD 1661.

72049 / 20-10-49: Ongeveer midden 1949, toen E.E. MEULMAN zich beijverde voor een activering van het illegale deel van Volksweerbaarheid en de inschakeling bij de Stichting Opl.A.N., zou hij een onderz. hebben doen instellen naar de Luit. Kol. L.A.M. KOPPEL, PD 6 en zijn organisatie "Landsknechten", (OD 1661). Het resultaat zou gunstig zijn uitgevallen, zodat men vreesde (ook binnen de Stichting blijkbaar), dat ook deze organisatie bij de Stichting zou worden ondergebracht. Of dit al dan niet is gebeurd, is nog niet bekend.

8 NATIONAAL REVEIL OD 320

De hoofd figuren van "Nationaal Reveil", de Lt. kol. M.R. LOZE, PD 4385 en de Lt. kol. Chr. L. SCHEUER, PD 7947 hebben deelgenomen aan (het bericht zegt letterlijk: "werden gekend in") de besprekingen tussen leiders van de Stichting en Volksweerbaarheid, (B.St.) 13-3-50). In het betr. gedeelte van het bericht hieromtrent wordt melding gemaakt van de arrestatie van Tj. EISINGA (PD 7757), het in verband daarmee in veiligheid brengen van de documentatie van de Stichting, "voor eventueel later gebruik voor "Steuw Wettig Gezag" en van het voornemen, de inmiddels ontbonden organisatie "Rijkseenheid" in "Steuw Wettig Gezag" te doen opgaan. Het feit, dat de heren de LOZE en SCHEUER in deze besprekingen worden gekend, wijst op een nauwe verbondenheid tussen de Stichting en "Nationaal Reveil".

Biz.36 van het overzicht van Mei 1950 van anti-communistische organisaties, acties en reacties en de particuliere inlichtingendiensten.

9 STEUN WETTIG GEZAG (OP 1076)

Tal van personen uit anti-communistische organisaties als hiervoren genoemd werken mede in het Nationaal Instituut "Steun Wettig Gezag"

Ook het hiervoren vermelde gegeven, dat de Stichting haar documentatie in veiligheid heeft willen brengen, "voor eventueel later gebruik voor "Steun Wettig Gezag", wijst erop dat de Stichting bezig is aan plannen tot inbouw in "Steun Wettig Gezag".

10 "NATIONALE RESERVE"

72049 / 20-10-49: "MEULMAN zou zeer bevriend zijn met "de commandant van de "Nationale Reserve", Kolonel "TERMATE" en zou hebben gezegd, dat hij binnenkort, dus "kort na Oct.1949), een hoge functie bij dit Instituut "zou gaan bekleden".

Dit klopt met de verklaring van Jan.1950 van Tj.ELSINGA, (PD 7757), op biz.17 van het verhoorrapport der kon.Marechaussee, inhoudende:

Omstreeks September / October 1949 had ELSINGA een onderhoud met Kolonel TERMATE, dir. van de Nationale Reserve. Deze vertelde, dat hij K.E.MEULMAN (vnd) reeds had aangetroffen voor de leiding van een (centraal) bureau in Utrecht, dat moest dienen om verschillende anti-communistische groepen te bundelen in de Nationale Reserve, hetgeen zijn opdracht was. ELSINGA zegde hem alle medewerking toe. De heer de TOORN of TOORN (Apeldoorn) was daarbij tegenwoordig; hij had het initiatief genomen tot dit onderhoud.

11 CONCLUSIE.

Uit het geheel der gegevens aangaande het verband met andere organisaties kan worden opgemaakt:

- 1e. dat de "Stichting Opleiding Arbeidskrachten Nederland" een inlichtingennet bezat over het gehele land;
- 2e. dat de organisatie ons niet in z'n volle omvang bekend is, dat ELSINGA bij zijn verhoor door de Marechaussee wel veel, maar lang niet alles heeft blootgelegd, dat de indruk, sprekende "de rapporten van K A, dat wij nu "alles" weten, met de conclusie, dat de dienst-WACKE zeer weinig materiaal bezat over bijv. A, sterdam en de prov. Groningen onjuist is.
- 3e. dat verschillende aanwijzingen erop duiden, dat de Stichting haar activiteit niet heeft stop gezet na de inbeslagneming van het materiaal t.g.v. de arrestatie van Tj.ELSINGA (op 10-12-49), maar ook nadien
is

is voortgegaan met haar plannen tot systematische
inbouw in het "Nationaal Instituut Steun Netti
Sazag" en de "Nationale Reserve".

12 Ten tijde van de arrestatie van Tj. EISINGA was de
situatie als volgt:

a. de "INLICHTINGEN DIENST" stond onder leiding van
T. VAN GEMERDEN, PD..... (te vormen), geb.
..... te, alias "Frits van
VUURDEN", won. Thorbeckelaan 62 Den Haag.
Hij staat (B.St. (13-3-50) op zeer goede voet met
de Haagse N.C.v.P. G.H. VALKEN.
(Volgens 72049 / 20-10-49 werd toen als opvolger
van EISINGA genoemd:
P. BRIJNEN van HOUTEN, PD.....
Dit is dus kort nadien Van GEMERDEN geworden).

Achter de inlichtingendienst stond het "DOCUMENTATIE-
BUREAU", gevestigd in een kantoor in de Prinses
Mariastraat 18 Den Haag, huur f. 55.- p.m. De gegevens
van de ID werden doorgegeven aan de daar werkende
Mej. "Mies HEINEMAN", geb. te, won.
..... Haar taak was de gegevens uit te werken
en op kaart te brengen. Maandsalaris: f. 200.-

(Op blz. 20 van het verhoorrapp-
port van Eisinga, merkt de rap-
porteur op, "volkomen op de hoog-
te te zijn van Eisinga's verhou-
ding met Mej. Heineman, waaruit de
"glibberigheid van zijn karakter
"blijkt").

Verder werkten op dit kantoor de heren:

A. VAN HUNSTEK, geb. te,
won. te, salaris f. 300.- p.m.;
"Ja EISINGA",, te,
won. te, salaris f. 150.- á f. 200.- p.m.

b. het "STRIJDEND GEDEELTE" stond onder leiding van
A. S. ... (vnd). Het omvatte zowel de oorspron-
kelijke afdeling van de Stichting voor "mentaal
training" en vorming van "gymnastiekclubs" als de
soortgelijke afdeling van Volksveerbaarheid voor
militaire training in de "Europa-kampen". Ook de
actie voor de vorming van anti-communistische sal-
len in grote bedrijven, behoorde tot dit S.G.

Het Strijdend Gedeelte hield kantoor in de Juf R. Ida-
straat 3 Den Haag. Daar werkte H. geb.
..... te, won. te Den Haag.

Blz. 58 van het overzicht Mei 1970 van anti-communistische organisaties, acties en reacties, en de particuliere inlichtingendiensten.

Zie voor de "mental training", sub. 3;
Zie voor de Europa-kernen het overzicht betr. Volksweerbaarheid, OD 849.

g. DE LECTUURVOORZIENING stond onder leiding van A. DELFOS, (PD 7758), (reeds genoemd onder A.2), vervanger van Dr. Ir. A. H. W. HACKE, en eigenaar van drukkerij-uitgeverij "De Hofstad", Den Haag. Verzorgde de uitgave van:

1e. folders en brochures, wo. "Wordt geen suffer"!

2e. Maandblad "Verwachting", in samenwerking met het Haags Genootschap voor Geestelijke Vorming, OD 680 (zie betr. gedeelte van dit overzicht).

Hoofdredacteur: Dr. Johan B. van der WEIJDEN, (PD 1232), 11-5-99 Kota Radja, Zenuwarts. Is mogelijk pro-communistisch; zou intieme relatie zijn geweest van de communist Ir. A. STRUIK. Was voorts hoofdfiguur van de "Alk. Ned. Boukas", (OD 892), zie aldaar.

Redacteur: Carel M. STOUTHAMER, (PD 4010), 4-10-18 Den Haag, won. Den Haag. Had veel relaties op het particuliere inlichtingen terrein. 83671 / 15-4-50 / , OD 1272: De uitgave "Verwachting" is eind Dec. 1949, na de arrestatie van Tj. ELSINGA gestaakt. STOUTHAMER is door "De Hofstad" ontslagen.

3e. Maandblad "Vernuft", "tijdschrift voor de Hoofden Handwerkers en de ondernemers, die in harmonische samenwerking welvaart brengen".

Hoofdredacteur: G. W. van KOOTEN, Eindhoven;
Redacteur: C. M. STOUTHAMER, vnd.
Het blad is slechts een enkele maal, in geringe oplage verschenen.

Naast deze eigen publicaties bezat de Stichting nog
diverse PUBLICATIE-MOGELIJKHEDEN, die formeel tot een
andere organisaties behoorden, nl.:

- 4e. "Let op Uw Saack" van het N.J.V., zie hiervoren sub.4;
 - 5e. de nieuwsbulletins van de Nieuwsdienst "Persbelangen",
 - 6e. de bulletins van het "Comité ter bestudering van
Maatsch.-en Pol.Vraagstukken", zie hiervoren sub.6; ze-
kerheid bestaat hieromtrent niet.
 - 7e. "De Vrije Pers", weekblaadje van "Nationaal Reveil"
(niet zeker; vermoeden, afgeleid uit het contact van de
Stichting met de Lt.kol's SCHEUER en LOZE; zie hiervoren
sub.8).
 - 8e. Voorts is getracht het geïllustreerde weekblad "Ons
Vrije Nederland" op te kopen. Men heeft daarin enige in-
vloed, maar de onderhandelingen hebben niet tot de over-
name geleid.
-

C.

MEDEWERKERS INLICHTINGDIENST.

ZUID- HOLLAND

Rotterdam: Tjerk ELSINGA, vnd. aanvankelijk hoofd van de Id. verklaart in Sept. 1949 als zodanig te zijn ontslag te hebben genomen. werd toen opgevolgd door Van GEMERDEN. W. werd gearresteerd op 10.12.1949 in vrijheid gesteld in Januari 1950.

"Aad KORTEWEG", PD , Aart J. Korteweg, 11.6.1921 R'dam, wonende Rotterdam, vooraanstaand illegaal werker. Door Elsinga aangetrokken als assistent, zowel voor het directe inlichtingenwerk, als voor het leggen van contacten in het land. werd betaald door Elsinga. Is lid van de fa. "Atlantische Forwarding Office", Eendrachtsweg 53 Rotterdam. Heeft met Piet de Beer veel groepen en personen aangetrokken, over het gehele land. Werkt ook in het buitenland.

"Piet de BEER", PD 4333, Pieter J. de Beer, 28.9.1919 R'dam, alias "Witte Piet", vooraanstaand illegaal werker. Eveneens door Elsinga als assistent aangetrokken. Zelfde werk als Korteweg; betaling evenzo. Is lid v/d fa. "Atlantische Forwarding Office", Eendrachtsweg 53 Rotterdam, zie hiervoren sub 2.

J. P. SIJPESTEIN, wonende Rotterdam. 69575/3.9.1949/OD 1272: Trachtte voor groep Hacke Duitse valuta te verkrijgen, voor uitgave van boek van J. Schreieder. Was (is) secretaris v.d. Noorse consulaat-generaal in R'dam. werd tegelijk met Tj. Elsinga gearresteerd en door O.v.J. Rotterdam vervolgd.

Hendrikus J. ROUBOS, 5.10.1918 Bleewijk, wonende Rotterdam alias "Bolle Piet". 64502/11.6.1949/OD 1272: Ontpopte zich als agent van de groep Hacke.

Leendert J.A.C. KOOLIJ, "Leo Koolij", 28.12.1904 Rotterdam, wonende Rotterdam, vooraanstaand ill. werker ("zeemans knap zakenman /40680/13.7.1948/OD 1272) Vermoedelijk meer betrokken bij de organisatie in de financiën, dan bij het inlichtingenwerk.

Gerrit VERSCHOOR, 23.1.1905 Pernis, sannemer, wonende R'dam, voorzitter voormalige R.V.V. R'dam Zuid. Is medewerker. Verkreeg van de adj.-commiss J.v.d. HASPEL v/d bevolking R'dam, een geheim stuk ter inzage, ten gevolge waarvan deze werd veroordeeld.

J. BARENDSEN, chef techn dienst P.T.T. R'dam, afkomstig uit Leiden, waar hij in Volkswaerbaarheid werkte. Kwam na zijn overplaatsing naar R'dam onder Elsinga. Tijdens de bezetting was hij contactman voor E. SANDERS. Na de bevrijding werkzaam bij Techn. Dienst v/h. B.N.V.. Rustige figuur, goed bekend met aftappen van telefoons, enz..

Den Haag:

Leonardus H.G. van BELJOUW, PD 5464, won. Den Haag. Was enige maanden hulpresearcheur POD, informant van Insp.r.r. H.C.J. WOONING (Dir.Gen.v.Politie), van wie hij ook betaling ontving, was woorts "hoofd organisatie buitendienst Reclame" van de "Algemene Ned.Bouwkas". Alias: "Bill" en "Willij LAMBERTS".

Bij de oprichting van de Stichting "overgenomen" van de "Haagse groep". Kwam als "hoofdresearcheur" onder ELSINGA. Werd door deze ook betaald, f.75.- per week, plus vrij veel onkosten.

E.....E. MEULMAN, vnd., PD..... (aangevraagd)
.....
won. Laan van Meerdervoort 23 Den Haag. Heeft in 1949 in de L.O. gewerkt als "Gijs", "Rupert" en "Eddy". In 1949 had hij een ondergeschikte betrekking bij het Rode Kruis. Had de leiding van de Id. van "Volksweerbaarheid", maar werkte reeds vanaf eind 1948 voor de Stichting.

Dirk van DONK, alias "Aernoudse", PD 7676, 15-4-'08 te Lekkerkerk, won. Den Haag, na bevrijding gearresteerd en ontslagen als rijksresearcheur. Aanbevolen door Prof. LANGEMEYER. Werkte onder van BELJOUW. Begin 1949 wilde hij dat niet meer; kwam toen onder ELSINGA. Werd betaald door ELSINGA, vóór 1949 via van BELJOUW.

Frederik GRONDEL Sr., PD 4547,
..... Den Haag.
Ook hij werkte onder van BELJOUW, weigerde later en kwam onder ELSINGA. Betaling als bij Van DONK. Heeft getracht, met zijn oude medewerkster Leonie BRANDT, PD....., de vooroorlogse speelclub weer op te richten. Niet gelukt.
Werkte hoofdzakelijk in A'dam, o.m. met S.C. van der STEEN.

B.St./13-3-50: Een zoon van GRONDEL zou barkeeper zijn in de "Oesterbar" a/d Herengracht te A'dam. Mei LAMBERTS uit Den Haag, medewerkster van Van BELJOUW, was stamgast in de Oesterbar.

Blz.42 van het overzicht Mei 1950 van
anti-communistische organisaties, acties en
reacties, en de particuliere inlichtendien-
sten.

T.....A. Van GEMERDEN, vnd., alias "Frits van
YUUREN".won. Thorbeckelaan 62 Den Haag.

In September 1949 is hij Tj. ELSINGA (PD 7757) opgevolgd
als hoofd van de inlichtingendienst.

"Tom WOLF", Arnoldus A.W. Wolf, PD 5463, 7-8-03 Den Haag,
kleermaker, won. Den Haag.

Als HACKE-medewerker aangetroffen door Van BELJOUW.

Radia Hakim A.M. TAMPO(E) BOLON, PD 9002, 28-10-1914 te
Siborongborong. Medewerker via Van BELJOUW.

"Jeanne de VOS"

Werkte op de Ambassade van een Oost-Europees land.
Kreeg f.100.-per maand plus onkosten van ELSINGA.

Pieter de BREE, 16-4-1919 Schiedam, won. Den Haag,
ambtenaar bevolkingsbureau Den Haag.
Medewerker van Van BELJOUW, vriend van Tom WOLF.
/57616/10-3-49/OD1272/.

Johannes A. LELIJVELD, 18-4-14 Den Haag, won. Den Haag.

De de Bree, de BREE en LELIJVELD werden door de Stichting
ter keuze voorgesteld aan Dr. Ir. M.H. DARGHE, toen deze
een Security-officer zocht voor de P.T.T.. Geen van
drieën benoemd.

Blz. 43 van het overzicht van Mei '50 van anti-communistische organisaties, acties en reacties en de particuliere inlichtingendiensten.

Alfred Delboog, 4-10-1876 (?) te Munchen, "tatenloos", wonende te Den Haag.

Martin A. J. Fon, PD 3227, alias "Matty Fon" of "Kleine Jan", 4-7-1923 te Den Haag, tandtechniker, wonende te Den Haag.

Heeft contact met Van Beljouw.

J. Vreuger.

Heeft evenals M. A. J. Fon contact met Van Beljouw.

Hendrik Ekerhout, 10-11-1920 te Scheveningen, wonende te Rijswijk.

61758/25-4-1949/OD 1272: relatie van Klings. Iⁿ bezig aan anti-communistische organisatie, vermoedelijk verbonden aan groep Hacks, (vermoedelijk identiek aan "Ekerhout", gewezen rijksvolkswachter, die meermalen op het eiland Rosenberg inlichtingen verzamelde).

59527/29-3-1949/OD 1272: M. Ekerhout "teet ook in contact met J. J. van Raaij, rech. van politie in Schiedam.

Dr. Willem Bo, PD. 7837 (PA), 10-5-1921 te Rotterdam, wonende te Den Haag.

53760/31-12-48/OD 1272: Iⁿ vermoedelijk medewerker van de groep Hacks. Iⁿ daarvoor naar Madrid geweest. Burgemeester Vreuger zou meegaan; niet gebeurd.

Carol M. Bonthuis, voornoemd, PD 4010, 4-10-1918 te Den Haag, wonende te Den Haag. Redacteur van de maandbladen "Verwachting" en "Verzuft".

Veel relatie op het particuliere inlichtingen-terrein. Eind December 1949 door "De Hofstad" ontlasten, i.v.m. "topzetting uitgave "Verwachting".

75208/blz. 7/8-12-1949/OD 1272: Zou in December 1949 naar Spanje gaan, waar "Gerth van Kijk", PD 4847, hem een betrekking zou bezorgen.

Niz. 45 van het overzicht van Mei '50 van anti-communistische organisatie, actie en reactie en de particuliere inlichtingendiensten.

NOORD-HOLLAND

Amsterdam: Cophilus G. van der Steeg, PD 10283, 4-10-1920 te Amsterdam, bevaldijg "secretari" van "Volk"woorbaarheid"; tevens be"taurder van het N.J.V.. Ging over naar de "tichting, maar bleef aanvankelijk (in 1948) nog bij Volk"woorbaarheid in betrekking; later bij H"inga: f. 400.- per maand, plu" onko"ten.

Johannes W. Engel, 23-3-1922 te Amsterdam, al" journali"t werkende voor "L&T op Uw "aack", wonende te Amsterdam. Werkt samen met A. B. Hilbrink, H. J. C. van Vulpen en Hart"wijker, (Zie onder provincie Utrecht).

Het Geel: Hier werkte een groep o.l.v.:
Van der Kraak, ex-politieman, wonende te Hilver"um.
Had talrijke medewerker". Kreeg f. 125,- per maand. I" on-
"trek" Angu"tu" 1949 al" vertegenwoordiger naar Indone"ie
vertrokken. (Volgen" D1" 5462: Albertus J. Kraak, 22-12-
1909 te Apeldoorn, wonende Hindelaan 33 te Hilver"um.

De Zaag"trek: Hier werkte een groep o.l.v.: ... Dekker, bakker, wonende te Zaandam. Kreeg geen vergoeding.

53706/31-13-1948; Vermoedelijk medewerker Jacob Root, alia"
"Jacob Danderwinkel", 7-3-1918 te Wormerveer, wonende te
Wormerveer.

Biz. 44 van het Overzicht van Mei '50
van anti-communistische organisatie,
actie en reactie en de particuliere
inrichtingen dien ten.

Delft: Hier werkte een afdeling van "Volkswaarheid", o.l.v.
ex-gemeentesecretari Mr. Engbert.

Deze afdeling is door invloed van Moulman en A. Delfo prac-
tisch voor de stichting gaan werken.

Leiden: Evenze is de afdeling Leiden van "Volkswaarheid", o.l.v.
de stichting gekomen, na een vergadering tu^s en Hacke, Delfo
en Moulman enerzijds en van Volkswaarheid Leiden.
A. ... van der Heub, voorzitter, hoofd van een school, Leiden.

J. ... Barendsen, reed^e genoemd onder Rotterdam, waarheen hij
werd verplaat^t; kwam toen onder El^{inga}; kreeg f. 150.- à
f. 200.- per maand; zie onder Rotterdam.

De commandant van de brandweer.

Een advocaat.

Utrecht: Word bewerkt via N.J.V.-contacten.

Vlaardingen: Word bewerkt via N.J.V.-contacten.

Blx. 46 van het Overzicht van Mei '50 van anti-communistische organisaties, acties en reacties en de particuliere inlichtingendiensten.

3. UTRECHT

Zie hierna onder Gelderland.

4. GELDERLAND

Adm Kortweg en Piet de Beer (zie sub 1, Zuid-Holland) hebben een N.J.V.-groep aangetrokken, die in Utrecht en Gelderland werkte. Leider: ... Hartzen, wonende te Nijmegen.

Uit deze groep is later een "Comité voor Utrecht en Gelderland" ontstaan.

Samenstelling:

... Hartzen, voornoemd;

... de Jong, wonende te Apeldoorn; nam initiatief tot onderhoud tussen Tj. Elsinga en Kolonel Termaten (zie B, sub 10)

... Bilama, wonende te Arnhem.

... van Leeijen, wonende te Ermelo, reeds genoemd onder A, sub 5.

Anno Berend Hilbrink, PD 8318, 23-8-1926 te Hengelo, redacteur Zeister Nieuwsblad, wonende te Zeist, leider van de Inlichtingendienst van het N.J.V., voorts verbonden aan de Nieuwsdienst "Perabelangen" te Utrecht;

Henrik J. G. van Valken, PD 8804, 3-3-1915 te Hilversum, wonende te Baarn; hij was het meest praktisch als I.D.-man werkzaam (ook voor het N.J.V.).

Later werkte nog voor deze groep:

... Hartuiker, wonende te Baarn.

5. OVERIJSEL

In Enschede werkte aanvankelijk voor de stichting:

Dirk van der Meer, PD 745, zie het overzicht betreffende "Volkswaerbaarheid", sub 8.

51373/10-12-1948; Voor het Coeten van het land werkten: Theodorus L. Naze, PD 1189, 7-10-1903 te Almelo, v/h opperwachtermeester der Marechaussee, wonende te Almelo, thans verm. adjudant Rijkspolitie, district Doetinchem. Werkte ook voor de Kap. E. V. Burken, PD 8372, zie overzicht betreffende Volkswaerbaarheid, sub 8.

Blz. 47 van het Overzicht van Mei '50 van anti-communistische organisaties, acties en reacties en de particuliere inlichtingendiensten.

Piob Brijnen van Heuten, PD 61,

Twee C.G.D.-ambtenaren te Almelo, één met auto; vermoedelijk identiek aan de C.G.D.-ers Krabbenbos en Gongert, die volgens 56545/1-3-1949 voor kap. J. V. Burken, PD 5378, werkten.

6. DRENTHE

Zie Overijssel, sub 2 - 5.

7 en 8. GRONINGEN en FRIESLAND.

And Kortweg en Piet de Boer (zie sub a, Zuid-Holland), hebben hier contacten gezocht, maar tot resultaten heeft dit niet geleid. Dit verklaarde althans Tj. Elsinga bij zijn verhoor van Januari 1950 door de Marschalsee.

S. G. van der Steeg, (zie sub b, Noord-Holland) heeft naast zijn werk voor de Stichting, voor "Volkswaerbaarheid" in den lande "geinventariseerd". Daarbij WISSEK RUM (ook weer; volgens verklaring van Elsinga), dat in Groningen en Friesland, de afdelingen van "Volkswaerbaarheid" waren omgezet in afdelingen van de "Nationale Reserve".

Ik vermoed, dat de Stichting ook in het Noorden over medewerkers beschikt, maar dan formeel in een formeel afwijkend organisatieverband, n.l. in "Rijksdeinheid" O.J.W..

Belangrijke figuren op het terrein van het particuliere politieke inlichtingen werk zijn:

Takke Boelens, PD 8477, 12-8-1903 te Hoogezand, ex-verzetman, woonde te Hoogezand-gappeneer. Zet in Zuiveringcommissie voor de politie; veel contacten. Is sedert Mei 1949 verbonden aan de Radio-Contrôledienst van de P.T.T.. De Marschalsee zowel als de Rijkspolitie hebben een contact bij Boelens.

Gerrit Stelwijk, alias "Ome Cor", PD 8472, 19-2-1885 te Haarlemmermeer, landbouwer tot midden 1949 woonachtig te Beldum, nadien verhuisd naar Wieringerwerf; ex-verzetman. Volgens stuk 53760/31-12-1948 zou Stelwijk medewerker van de groep-Hacke zijn. Zou na zijn verhuizing zijn opgevolgd door "Tom Steen".

Blz. 48 van het overzicht van Mei '50 van anti-communistische organisaties, acties en reacties en de particuliere inlichtingendiensten.

Tom Steen,

Zou volgens 65458/22-6-1949 alle contacten van C. Stolk hebben overgenomen.

Het vermoeden bestaat i.g. dat hun werkzaamheid op het ID-terrein wordt (is) ingebouwd in S.W.G.;
Zg dat ook van militaire zijde en van marechaussee-zijde hiernaas wordt medegewerkt, (majoor van der Zee).

9. ZEELAND

Bij een inventarisatie-onderzoek voor "Volksveerbaarheid", op verschillende plaatsen in het land ingesteld door S.G. van der Steen (zie sub b, Noord-Holland), bleek dat ook in ZEELAND de afdelingen van Volksveerbaarheid waren omgezet in afd. van de "Nationale Reserve".

10. en 11. NOORD-BRABANT en LIMBURG

And Kartweg en Piet de Baar (zie sub a, Zuid-Holland) hebben daar contacten gelegd, die Ti. Hisinga verklaarde niet te kennen.

biz. 49 van het overzicht van Mei '50 van anti-communistische organisaties, acties en reacties en de particuliere inlichtingendiensten.

D. SPECIALE CONTACTEN.

1. POLITIE

DEN HAAG

A. ... (of P.) Verhoef, agent van gam. politie, ontving f. 100.-- per maand.

63134/18-10-1949/PO 5464: Jacobus J. S. Molboer, 28-1-1899 te Den Haag, agent v. gam. politie. Zou gegevens over een feest bij de Haagse Politie hebben doorgegeven aan "Bill" van Bellogg, PO 5464.

Blijkens biz. 6 van de nota van HBVD, d.d. 2-3-1950, gevoegd bij brief 60728 bestonden voorts nog de volgende politie-contacten:

HAARLEM: G. van sijnmariondijk, Inspecteur van Gam. politie, (in zake onderzoek Mr. H. J. G. sikkel).

DELFT: ... Quack, rechercheur van politie.

LEIDEN: ... Algra, rechercheur van politie. Voorts zat een niet bij naam genoemde "Inspecteur van Politie te Leiden" in de plaatselijke afdeling van "Volksweerbareid", welke groep door de stichting is overgenomen.

VELDEN: Een hoofdinspecteur van politie, naam niet bekend, waarschijnlijk P. J. van IJzenkoorn.

ROTERDAM:

5087/29-3-1949/OD 1878: Jacobus J. van Rosy, 4-7-1917 te Schiedam, rechercheur ID. geschiedn, ex-vernetstman, wilde vent, zou enige nacht hebben over G.V.B. J. H. van Yona. In relatie van M. Eikertout, zie hiervoren onder C I, Zuid-Holland, Den Haag.

Zoals hiervoren sub C 10 en 11 is vermeld, zijn de medewerkers in Noord-Brabant en Limburg en trouwens ook die in Zeeland een onbekend. Ik vermoed, dat Kortweg en de Beer ook als medewerker van de stichting hebben aange-
trokken:

Th. M. J. Dankers, PO 6122, bekend uit de "Commissie voor Speciale Opdrachten", PO 1177, (Ger van 't Hoort en Sjaer de Groot). Volgens 4888/17-11-1949 beschikte Dankers over de volgende medewerkers bij de politie:

BEFCOM op ZOOM: Inspecteur van Deuren.

BREDA: Hoofdinspecteur P. J. Gruye.
Inspecteur J. M. M. Bickelink.

Bis. 50 van het Overzicht van Mei '50
van anti-communistische organisaties,
acties en reacties en de particuliere
inlichtingendiensten.

VLISSINGEN: Agent van Politie Everdijk

TROLEN: Wachtmeester der Rijkspolitie

2. MILITAIRE CONTACTEN

Kapitein Van der Schuur,
Tj. Elsinga ontmoette hem wekelijks en gaf hem een envelop-
pe met berichten. Contact verbroken, toen v.d. Schuur mede-
deelde, dat de B.V.D. bezwaar had gemaakt (volgens Elsinga).

Kapitein Jan Mertens, werkzaam bij Cryptolo-
gische Dienst van G II. Was medewerker van A. Delfos, P.D.
7758; ontving daarvoor geldelijke vergoeding. Vertaalde be-
richten uit de Franse pers. Maakte een code voor lampcodes,
die deze zou gebruiken voor berichten uit Indonesië. Begin
1949 introduceerde hij Bram van der Schuit bij Tj. Elsinga.

Majoor Van Brakel, Hoofd GS VI. Van Beljouw gaf hem
berichten door. Later door GS gestopt, tegelijk met het
contact v.d. Schuur - Elsinga.

Majoor Sicoe Smit, werkzaam bij G II.
61920/1-3-49/PD 5464; Van Beljouw zou ook voor Sicoe Smit
werken.

3. CONTACTEN BUITENLAND

Er zijn verschillende contacten in het buitenland, o.m. in
Denemarken, zie het FD 4333 van P.J. de Boer en het aange-
vraagde PD ten name van A.J. Korteweg; voorts in Duitsland
en België, zie daarvoor FD 8504 van H.J.C. van Vlijmen.

Bis. 51 van het overzicht van Mei '50
van anti-communistische organisaties,
acties en reacties en de particu-
liere inlichtingendiensten.

OD 690

HAAGS GENOOTSCHAP VOOR GEESTELIJKE VORMING.

De meeste oprichters en bestuursleden van dit genootschap
blijken als medewerkers te zijn verbonden aan het blad
"Verwachting", dat werd uitgegeven door de Drukkerij-nit-
geverij "De Hofstad" (A. Delfos, PD 7758), in samenwerking
met de "Stichting Opleiding Arbeidskrachten Nederland".
OD 1272.

Bis. 52 van het overzicht van Mei '50 van anti-communistische organisaties, acties en reacties en de particuliere inlichtingendiensten.

OD 980

NEDERLANDS GENOOTSCHAP VOOR INTERNATIONALE ZAKEN.

Secretariaat: Oranjestraat 4 te 's-Gravenhage.

Uitgave: "Internationale Spectator", veertiendaags bulletin. Redactie en administratie: Oranjestraat 4 te 's-Gravenhage.

"Het Genootschap is een onafhankelijke, niet politieke instelling, gesticht in 1945 met het doel de wetenschappelijke studie van internationale vraagstukken ter hand te nemen en aan te moedigen, en daardoor bij te dragen tot de vorming van een welgegronde openbare mening over internationale zaken en tevens in het buitenland bekend te maken en uiteen te zetten, hetgeen in Nederland op internationaal gebied wordt voorgestaan".